

Borçlar İtilâfı

Osmanlı imparatorluğu bu dün yaya gözlerini kapadığı zaman varislerine 161,500,000 lira da borç bırakmıştı. Binaenaleyh her humun mirası tasfiye edilirken, alacaklılar konferans kapılarında dayandılar. Lausanne muahedesi- nin 47 inci maddesiyle Osmanlı borcunun varisler arasında taksimine karar verildi. Konferansta alacaklılar kendi bildiklerine göre bir taksim yaptılar. Fakat varisler bu kararı kabul etmediklerinden 1925 senesinde M. Borel hakem tayin edildi. Bu hakem borcu varisler arasında şu yolda taksim etmişti:

Memleket	Borcun nisbeti
Türkiye	% 62.25
Yunanistan	% 10.57
Sırbistan	% 5.25
Suriye	% 8.17
Irak	% 3.96
Flistin	% 2.47
Bulgaristan	% 1.63
Arnavutluk	% 1.57
İtalya	% 0.23
Arap devletleri	% 3.90

Bu taksime göre Türkiye Cümhuriyetinin hissesine 107 milyon 500 bin lira düşüyordu. Ancak paranın nevi hakkında Lausanne'da çıkan ihtilâf halledilemedi. Lausanne'da altın tediyeye etmek mümkün değildir demistik. Tediyeye kabiliyetimizin hududu haricinde tahakküt altına giremeyeceğimizi bildirmiştik. Bu ihtilâf devam etti. Nihayet 1928 mukavelesi imzalandı. Bu ihtilâf ile borcun miktarı yüz milyon lira kadar tenezzül etti.

107 milyon taksit ile tediyeye etmek için 285 milyon tediyeye etmek lazım gelecek iken, 1928 itilâfı taksitlerin heyeti mecmuası 285 milyondan 188 milyona iniyordu. Tediyeye de şu şekilde yapılacaktır: İlk sekiz sene içinde 2 milyon altın lira. Bundan sonra beş sene içinde 2 buçuk milyon altın lira. Sonra sekiz sene içinde 3 milyon altın lira. Bundan sonra da 41 sene içinde 3 milyon 4 yüz bin altın lira. Yani Türkiye Cumhuriyeti 1928 senesinden sonra 62 sene, iki milyondan başlayıp ta 3 milyon 400 bin liraya kadar yükselen taksitler verecektir.

1928 mukavelesi Türk Cümhuriyetinin bu Osmanlı borçlarını tediyeye etmek için gösterdiği hüsnü niyete en büyük delildir. 1928 mukavelesi üzerine tediyat yapılmadı. Ve bunun iki sebebi vardır: 1 - Evvelâ zirastığımız taahhüt tediyeye kabiliyetimizin fevkinde idi.

2 - Mukavelevi imza eder etmez büyük bir iktisadi buhran dünyayı kasıp kavurmuştu. Her devlet borcunu tediyeye hususunda müskülâta maruz kalmıştı. 1929 senesinde buhran Amerika'yı vurdu. Bu tarihte kadar Avrupa'ya bol bol para iletir eden Amerika derhal krediyi kesti.

Amerikanın krediyi kesmesi vaziyeti bütünlük itikâli etti. Çünkü başlıca alacaklı olan Amerika, yeniden yeniye ikraz ettiği paralarla idi ki, Avrupa borcunu Amerika'ya tediyeye edebiliyordu. Bu kredi kesilince ve borçlu devletler, yükle sok gümrük himayesi dolayısıyla Amerika'ya olan borçlarını esva ile de tediyeye edemeyince, iflâşlar başlandı.

Bütün bu vaziyet Osmanlı borçlarının hâmilelerini de alacaklıları na karşı insaflı davranışta sevk etmeli idi. Ancak hâmileler üç senelik müzakere eden sonradır ki, meselevi res'at bir zihniyetle görülmüşlerdir. Bir devlet yabancı piyasalarda yaptığı istikrazın iki şekilde öder:

1 - Altın ihracile.
2 - Eşya ihracile

Türkiye altın ihrac edecek bir vaziyette değildir. Eşyaya gelince; 1928 senesinde mukaveleyi imzaladığımız zaman 173 milyon liralık eşya ihraz etmiştik. 1932 de ancak 98 milyon liralık ihrazat yaptık. Bu, ihraz edilen eşyanın miktarından ziyade kıymetinden tenezzül neticesinde hâsıl olan bir faydadır. Yani ihraz ettiğimiz eşya kıymetinden düşmüş ve borçları dolayısıyla eşya ile tediyeye etmişimize göre, borcun yükü de o nispette ağırlaşmıştır. Bu vaziyet nihayet Saracoğlu Şükrü Beyin telkin kuvvetinde anlaşıldı ve evvelki gün Frnka Grubu tarafından kabul edildi. Bu mukaveleye göre, Osmanlı borcu 8 milyon altına inmiştir. Devlet, 50 sene müddetle faiz ve amorti olmak üzere senede 700 bin altın lira tediyeye etmek bu borcu itfa edecek.

1928 mukavelesine nisbette Saracoğlu Şükrü Beyin parafı ettiği mukavele üçte bir nisbetinde daha hafiftir. Ve bugün için tediyeye kabiliyetimizin fevkinde değildir. Binaenaleyh tediyeye kabiliyeti fevkinde olmamak şartı borcunu ödemeğe daima hazır olan Türk devleti için bu taahhüdün ifa etmek bir şeref ve haysiyet meselesi olacaktır.

Borçlar meselesinin bu şekilde hallini hükümetin namına bir muvaffakiyet olarak kaydetmek lâzımdır. Ve bu muvaffakiyetin en büyük şerefi de şüphesiz, daima Büyük Gaziden ilham alan İsmet Paşaya aittir. İsmet Paşa bu işle

Dahilî istikraz lâyihası bugün mecliste görüşülecek

Ziraat bankası 15 milyon kilo buğday aldı

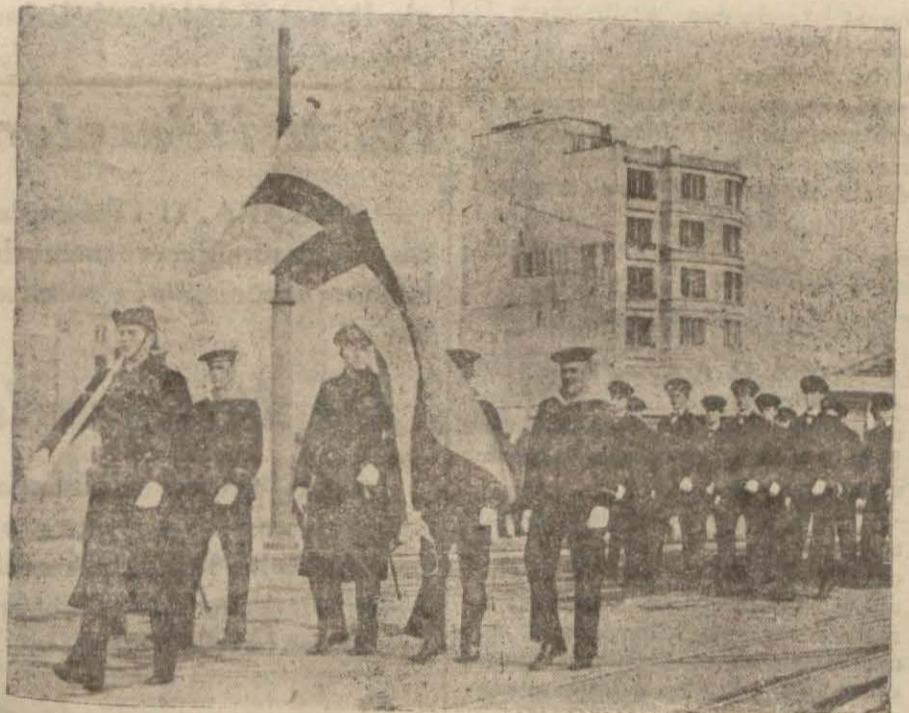
Önümüzdeki mahsul senesi mübayaaya mntakaları daha ziyade genişletilecek

Baytar mektebinin Ankaraya nak'i

Ziraat vekili Muhlis Bey

ANKARA 11 (Telefonla) — Hükümetin Ziraat Bankası vasıtasıyla satın aldığı buğdaylar henüz depo edilen yerlerde bulunmaktadır. Şimdiye kadar mübayaaya edilen buğdayın miktarı 14 ilâ 15 milyon kilo arasındadır. Mübayaaya devam edilmektedir. Bu satılma işine buğday fiyatı muayyen bir hadde buluncaya kadar devam edilecektir. İştirâ keyfiyeti tamamen talebe tâbidir. Mesela

İsveçliler dün Abideye çelenk koydular

Misafir bahriyeliler şerefine bir ziyafet verildi

Limanımızda bulunan İsveç in Fylgia mektep gemisi süvarisi kumandan Burman dün saat 11 de Taksim Cümhuriyet übedisine İsveç bahriyelileri namına bir çelenk koymuştu. Gemi mürettebatından bir müfreze ve tahsil görmekte olan zabıt namzetleri, zabitler kumandasında ve başlarında müzika bulunduğu halde Taksim meydanına giderek abide etrafında bir geçit resmi yaptılar. Bu sırada çelenk abideye konulmuştu. Kuman Burman kısa bir nutuk söyleyerek Türk Cümhuriyetine ve Gaziyeye karşı besledikleri muhabbetten bahsetmişti.

Dün "Fylgia" kruvazörü süvarisi olacaktır.

Borçlar meselesinin bu şekilde hallini hükümetin namına bir muvaffakiyet olarak kaydetmek lâzımdır. Ve bu muvaffakiyetin en büyük şerefi de şüphesiz, daima Büyük Gaziden ilham alan İsmet Paşaya aittir. İsmet Paşa bu işle

Eskişehir ve Tekirdağ'da böyle bir talep zuhur etmemiştir. Önümüzdeki sene gene vaziyete yetin icabına göre mübayaaya yapılacaktır. Ziraat Vekâleti buğdayın memleketimizde fiat seyirini ve istikrarını gösteren bir broşür neşretmek üzeredir. Önümüzdeki mahsul senesi mübayaaya mntakaları daha da genişletilecektir. Beş altı mev kide silolar yapmak imkânını temin etmiştir. Bunların mevki lerini tesbit ederek inşaları işi ni temin etmek üzere vekil Muhlis Beyin riyasetinde bir komisyon teşekkül etmiş ve işe başlamıştır.

Kuraklık tehlikesi kalmadı Meteoroloji müessesesinin verdiği malûmata nazaran memleketin yağmur ve kara ihtiyaç gösteren pek çok yerlerince kar düşmüştür. Kuraklık endişesi bu suretle kısmen zail olmuş vaziyettedir.

Ziraat enstitüleri Ziraat enstitüleri rektörlüğüne tayin edilen ve aynı zaman (Devamı 6 ncı sahifede)

on senedir mütemadiyen çalışmaktadır. Bazen siyasi münasebetlerimiz üzerinde de akisler gösteren bu mali ihtilâfın halledildiği günün Başbakanlık bürosunda mesaisi ni Şuâretli hatırlamak bir kadirsizlik borcudur.

Gazi Hz.

Bursada istikbal programı hazırlandı

BURSA, 11 (Telefonla) — Senelerden beri şehrimizde sonsuz bir muhabbet ve istiyakla beklenen Gazi Hazretlerinin son seyahatleri münasebetle Bursamızı şereflendirecekleri haberi burada büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Bu münasebetle Halkevinde fevkalâde hazırlıklar yapılmış, bu meyanda bir de istikbal programı hazırlanmıştır. Gazi Hazretleri şehrimizde mevcut bilûmum müessesat, mektepler ve esnaf cemiyetleri tarafından karşılanacaktır.

Umumî Müfettişlik

Edirne meb'usu Şakir Bey'e teklif edilecek

ANKARA, 11 (Telefonla) — İbrahim Tali Beyden ihtilâf eden birinci umumî müfettişliğin dahî vâsi salâhiyetle Meclis iktisat encümeni reisi Edirne meb'usu Şakir Bey'e teklif edileceği kuvvetle söyleniyor.

İkramiyeli Dahilî İstikraz

ANKARA, 11 (Telefonla) — İkramiyeli istikrazı dahilî akdine dair kanun lâyihası yarın Mecliste müzakere edilecektir.

İzmirde İsmet Paşanın Heykeli

İZMİR, 11 (Milliyet) — Belediye tarafından Mezarlıkbaşı meydanında bir park yapılacaktır. Parkın ortasına İsmet Paşa'nın heykeli rezedilecektir. Meydana da "İsmet Paşa" ismi verilecektir. Planlar hazırlanıyor.

Manası Anlaşılmadı

Esnaf kelimesi hakkında tarif edilemiyor

Komisyonda bir köşe

Esnaf kelimesinin tefsiri, mâna ve şümülünü tayin için teşekkül eden komisyon dün son içtimasını (Devamı 6 ncı sahifede)

Vilâyetlerin Borçları

Muallim mekteplerine yardım hisseleri ödenecek

ANKARA, 11 (Telefonla) — Muallim mekteplerine muavenet hakkındaki kanunlara zeylen hazırlanan lâyihanın meclis encümenlerinde müzakeresi ikmal edilmiş ve ruzaemeye alınmıştır. Lâyiha esaslarına göre vilâyet (Devamı 6 ncı sahifede)

Derleme Heyeti Toplanıyor

İlk içtima umumî meclis salonunda aktebilecek

İstanbul vilâyeti söz derleme heyeti pazartesi günü vali ve belediye reisi Muhittin Beyin riyasetinde ilk içtimasını yapacaktır. Maarif müdürü Haydar Bey dün bu hususta Muhittin Beyle görüşmüş ve yapılan hazırlıklar tetkik edilmiştir. Heyet şehir umumî meclisi salonunda toplanacaktır. İstanbul derleme heyeti epeyce çok azaya malik bulunmaktadır. Heyete lise orta ve muallim mektepleri müdürleri de dahil bulunmaktadır. Şehrimizde ise bu mekteplerin adedi mühim bir yekûna balığ bulunmaktadır. Derleme heyetine mezkûr mektepler müdürleri ve

Maarif müdürü Haydar B.

Maarif müdüründen başka üçüncü Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Şahhiye müdürü Ali Rıza B. de dahildir. Bundan başka İstanbuldaki bütün san'at ticaret ve ziraat mektepleri müdürleri de derleme heyeti azasındadırlar.

Büyük İkramiye

200,000 lirayı bugün kim kazanacak?

13 üncü tertip Tayyare Piyanosunun son keşidesi dün Darülfünun konferans salonunda başlamıştır. Çünkü keşide de 50 bin, 30 bin, 20 bin liralık büyük ikramiyeler çıkmıştır.

50 bin liralık biletin 2 parçasının İstanbulda, bir parçasının İzmirde satıldığı anlaşılmıştır. Bunlardan biri Beyoğlunda Milyon giresi tarafından Galatada İstanbul lokantası garsonlarından Andon efendiye, diğer bir parçası da İtimat gişesi tarafından Balatta kahveci Bohor efendiye satılmıştır.

İzmirdeki talihinin adresi henüz öğrenilememiştir.

30 bin ve 20 bin liralık biletlerin de İstanbulda talihlisi vardır. İki yüz bin liralık büyük ikramiye bugün çekilecektir. Bu keşide ikramiye ve mükâfat kazanamayan bilet sahipleri üçer lira amorti alacaklardır.

Dünkü keşide kazanan numaralar 7 inci sayfamızdadır.

Milliyet Birkaç gün sonra..

Nizamettin Nazif'in

Sırf Milliyet için büyük bir itina ve alâka göstererek yazdığı büyük eserine neşre başlayacak....

Makedonya!

Nizamettin Nazif'in en son ve en heyecanlı romanı!

Makedonya!

1933 ün ilk büyük edebi iddiasıdır!

Bir kaç gün sonra (Milliyet) sütunlarında

Oda'da yeni idare heyeti seçildi

Dünkü içtimada borsanın iki aylık hesapları tetkik edildi

Ticaret Odası meclisi dün yeni senenin ilk içtimasını yaptı. Kara Mustafa zâde Ahmet B. in riyaseti altında yapılan bu içtimada yeni divanı riyaset ve idare heyeti ihtihabı yapılmıştır.

Dün Oda meclisi azası salonda toplanmağa başladıkları zaman, mutadın haricinde bir fevkalâde-lik göze çarpıyordu. Heyeti idare azasından bazılarınm endişeli haleri, azadan bazılarınm bir araya gelerek gizli konuşmaları gözden kaçmıyordu.

Nihayet içtima başladı. Ticaret müdürü Muhsin Bey de reyleri tasnif için mevkinin aldı. Bazı istişahlerden sonra pembe rey varakaları küçük ihtihap sandığı atılmağa başladı. Tasniften sonra Muhsin Bey riyaset divanına ihtihap edilenleri okumağa başladı: Birinci reisliğe Nemli zâde

Mitât, ikinci reisliğe Habip zâde Ziya, birinci reis vekilliğine Kara Mustafa zâde Ahmet B. in vekilliğine Sanayi ve Maadın Bakası müdürü Sadeddin Beyler intihap edilmişlerdir. Muameleat müfettişliğine Hasan Vafi, hesaba müfettişliğine Hüseyin Sabri B. ler seçildiler.

İntihap sandığı yeniden dolanmağa başladı. Bu defa yeşil rey pusulaları atılıyordu. Bunuza sonra Odanın yeni idare heyeti azaları da anlaşıldı: Necip Bey, Hac Recep B., Gani Bey, Hamdi Bey ve Suat Bey yeni idare heyetini teşkil ediyorlardı. Odalar kongresi için de Basmaç zâde İzzet ve Halki Beyler seçilmişlerdir.

Bundan sonra borsanın iki aylık hulâsai hesabiyeleri tetkik edildi.

Ecnebi mekteplerden çıkanlar Darülfünuna niçin kabul edilmiyorlar?

Şehrimizdeki ecnebi mektepler arasında bir baktalorya meselesinden dolayı ihtilâf çıkmıştır. Meşhur şudur: Maarif Vekâleti şehrimizdeki ecnebi liselerin baktaloryasını tanımamaktadır. Mekteplerden mezun olanlar İstanbul Darülfünuna kabul edilmemektedirler. Bu mektep mezunlarından Darülfünun fakültelerine veya herhangi bir yüksek mektebe girmek isteyenler Darülfünunda bir baktalorya imtihanına tâbi olmakta ve muvaffak oldukları takdirde kabul edilmektedirler. Maarif Vekâletinin bu şekilde hareket etmesine sebep ecnebi mekteplerden çıkanların resmi lise

mezunları kadar türkçeden kuvvetli olamayışlarıdır.

Fakat Maarif Vekâleti son zamanlarda "Robert College" ve Anavutköy Amerikan Kız koleji mezunlarını Darülfünuna kabul etmeye başlamış, yani bu iki mektebin baktaloryasını tanımıştır. E vaziyette şehrimizdeki diğer ecnebi liseleri Maarif Vekâletinin müraacaat ederek bu istisna kararını kendilerine de niçin teslim edilmediğini sormuşlardır.

Diğer ecnebi mektepler de baktaloryası tanıyan iki kolejin bu hakunu haiz olduklarını iddia etmişlerdir. Maarif Vekâleti bu meseleyi ehemmiyetle tetkik etmektedir.

Seyahat notları

Sincaplar, kuşlar vesaire

Ahmet HAŞİM

Odam birinci katta. Pencere büyük hastane bahçesinin tenha ve yeşil köşesine bakar. Yalnız kaldığı zamanlar bu pencere önünde oturur, çimenlere, ağaçlara, rüzgâr elinde yaprakların oyununa bakar, böylece gözlerini eğlendirir. Bu bahçe köşesinde kuşların pencereme kadar yaklaşması ve bir böcek parçası için hanat kanada dövüşmesi ne eğlenceli idi! Hele ağaçlardan inen kına renkli sincapın çimenler üzerinde sıçrıya sıçrıya girmesi, ikide bir yerde bulduğu yiyecekleri elleri arasına alıp, iki ayağı üzerinde halkması ve küçücük gözlerle etrafı gözetliyerek hemirmesi ne dinlendirici bir tabiat ve saffet lehanı idi!

Sincapları yakından tanıyım. Çocukluğum dağlık, yabani bir memlekette geçti. Orada biz çocuklara, oyuncak yerine, ayı yavrusu, karaca, sansar, tilki veya sincap getirilirdi.

Üst katta, sandık odasında, dolaplar arkasında tilkilerimiz saklanırdı; bahçede büyük bir ağacın gölgesinde esir bir kartal, tayyare genişliğindeki kanatlarını germiş, pencerini tutan hocca bir zinciri şıngırdatırdı; ayı, homurdanarak bahçenin yüksek duvarları üzerinde dolardı ve kurşun huzle örâden uzaklara taşardı.

Hayanla insanın bu güzel kadışlığına, gördüğüm bütün Avrupa şehirlerinde şahit oldum. Dostluk bazı yerlerde hayvana nevi şmarıklık vermiştir: Venedikte "San Marko" meydanında seyahatlar, hatıra fotoğrafı çekmek için ellerinde yem, gövce lerin tenezzül edip kendileri yaklaşmalarını dakikalarda be-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Tarihî tefrika: 69

93 felâketleri ve İgnatief

Asker silâh başına, istikamet sarayı!

Miralay Ahmet Bey, Süleyman Paşadan aldığı emir üzerine zabıtlarla tabededen teşkil ettiği taburu doğruca sarayın velihaht dairesine inmek üzere yola çıkardı.

Süleyman Paşa, Taşkırlaya varır varmaz binbaşızet Efendinin odasına girdi: İzzet Efendi ile Hacı Raşit Bey orada kendisini bekliyorlardı. — Haydi bakalım İzzet Efendi, gün bugündür. Hemen taburunu silâh başına et. — Şimdi Paşam. — Oteki arkadaşlardan ne haber? — Binbaşı Etem Boyle görüşüm. Benden haber gelir gelmez taburunu silâh başına edeceğim. Fışek dağıtacak, nereye emrederseniz oraya gidecek. — Pek âla. Hemen bir zabıt gönder. Taburunu silâh başına etsin. Fışek dağıtsın. Doğruca sarayın ortadaki saltaht kapısı önüne gitsin, dursun. Lâzım gelen emri orada veririm.

— Baş üstüne Paşam. — Oteki tabur? — Binbaşı Osman Ağa ile daha görüşmedim. Fakat pek hamiyetli adamdır. Sizi de sever. Şimdi emir verirsiniz canla, başla icrasına atılacağından eminim.

— Pek âla. Onu da çağır. İzzet Efendi bir temenna ederek dışarıya çıktı. Aradan bir kaç dakika geçince başlanın içinde silâh başına bolları çınlamağa başladı.

Yatağından kaldırılan binbaşı Osman Ağa, Süleyman Paşanın huzuruna geldi: — Senin milletini sever, hamiyetli, gayretli bir adam olduğunu öden beri işittim. İşte hamiyet göstermenin günü bugündür. Askerini silâh başına et. Fışek dağıt. Benimle beraber gel!

Süleyman Paşa bu kıssa ve şerhlerle emirle daha ilk adımı Osman Ağayı benimsemişti. Binbaşı sadece sunu sordu: — Nereye gideceğiz? Hamiyetimizi ne yolda göstereceğiz?

— Saraya gideceğiz. Milletini selâmetini kurtaracağız! — Bu kadar cevap, Osman Ağaya da yetmişti. O da bir emenna ederek dışarıya çıktı. Süleyman Paşa, askerini aşında bulunmak üzere odanın çıkarken, Mustafa Seyfi ve Hüseyin Sabri Paşalar da teşin ordunun dördüncü alanı birinci taburule Taşkırlaya iriyorlardı. Süleyman Paşanın görünce yüzü güldü.

Süleyman Paşaya: — Haydi, birader, sen şurana Gümüşsuyu kışlasına git. Orada maiyet bölükleri vardır. Ummandanları miralay Yusuf leydir. Benden selâm söyle. — abuk gelsin, beni aşağıda, sayın yanmda bulsun. Sakın jenden habersiz bir harekete kalkışmayın.

Hüseyin Paşa, hemen selâm verdi. Gümüşsuyuna doğru yola düzeldi.

Bu sırada üç binbaşı, Süleyman Paşaya tekmil haberini getirdiler. — Arş iletir! Saray önünde buluşuruz!

Bu emir üzerine taburlar yürüyüşe başladılar. Süleyman Paşa da Mustafa Seyfi Paşa ve Hacı Raşit Beyle birlikte yola çıktı.

Daha güneş doğmamıştı. İki aydan beri İstanbul bir damla yağmur düşmüyordu. Nisan, mayıs aylarında İstanbul her sene yağmur görür, bağlar, bahçeler, bostanlar canlanır. Bu sene şiddetli bir kuraklık vardı. O sabah asker yola çıkarken gök yüzünde de bir doğuşma oldu. Bulutlar git tüke toplanarak damla damla yağmur dökülmeğe başladı.

Süleyman Paşa, bundan da istifade etti. Saray önünde etrafına topladığı zabıtlara: — Bakınız, dedi, takvimlerde yağmur mevsimi denilen şu iki ayda şehre bir damla yağmur yağmadı. Sanki Cenabı Hak millî vazifemizi yapmadığımız için bize gazap etmiştir. Bugün fedayilik yolunda harekete ettik. Derhal üzerimize Allahın rahmeti dökülmeğe başladı. Bu, bize bir muvaffakiyet müjdesi hitâmindedir.

Mekâtibi askeriye nazır çok lakâtkatlı bir adamdır. Böylece başladığı nutkunu zabıtların hamiyetlerini harekete geçirecek sözlerle ileri götürdü. Abdülâziz, Mahmut Nedim Paşanın memleketle ettikleri fenalıkları anlattı. Zabıtlar, yakındaki askerler, ağlamağa başladılar. Bu ağlayış sırayet etti.

Askerin istediği gibi fedakârlığı hazır olduğuna kandık tan sonra Süleyman Paşa, tertibat almağa başladı: Harbiye talebesi velihaht dairesinin Beşiktaş tarafını tutmuştu. Süleyman Paşa, İzzet Efendinin taburule o tarafa giderek dairesine Dolmabahçe tarafını da tuttu. Hacı Raşit Bey Osman Ağanın taburule Paşadairesi taraflarına tuttu. Etem B. in taburu Yıldızlıkpı, Koltukkapı, Cam kök tarafına yaydı. Mustafa Seyfi Paşa, kendi getirdiği taburule Dolmabahçe meydanında ihtiyat kaldı.

Süleyman Paşa, saray muhafazası için nöbet bekleyen zaptiyeleri de topharak onlardan bir yarım bölük teşkil etti ve İzzet Efendinin taburu maiyetine aldı.

Bütün karakollara şu emir verildi: — İçeriden dışarıya, dışarıdan içeriye kimse girip çıkmayacak. Dilemiyene bir kere iht. tar edilecek. İtaatsizlik eden vurulacak.

Bu tertibatı aldıktan sonra Süleyman Paşa, hemen velihaht dairesine yürüdü. (Devamı var)

HARİCİ HABERLER

Silâhlar ve Borçlar

İngilterenin Amerika sefiri; M. Borah'ı ziyaret etti

NEVYORK, 11. A. A. — Nev-York Times'in Vashingtondaki muhabirine göre İngiltere sefiri Sir Lindsay'in M. Borah'ı ziyaret etmesinin sebebi, harp borçları meselesinin tetkikine ne suretle girişilecek lâzım geleceğini nim resmi bir mabadan öğrenmek arzusuudur.

Her iki diplomatın M. Stimson'a kimin hâlef olacağı malûm olmadan yapılacak müzakerelerden faide beklenilemeyeceği hususunda mutabık kalmışlardır.

M. Stimson'un bu mesele hakkında M. Roosevelt ile görüşmüş olduğu zan olunuyor.

Aynı muhabire göre M. Roosevelt şimdiye kadar İngilterenin borçları meselesini tekrar mevzuu bahsetmek için 4 mart tarihini bekleyeceği zannında bulunuyordu. Şimdi fikrini de değiştirmiş zannolunmaktadır.

Echo de Paris'in mahalesi PARIS, 11. A. A. — Havas ajansından: Echo de Paris gazetesi, tekerrür M. Borah tarafından ayan meclisinde irat olunan nutuktan bahsetmektedir. M. Borah bu nutukunda Fransanın borçları meselesindeki hatırı hareketini, bizzat M. Hoover'in tamir ile borçları meselesi arasında tesis etmiş olduğu rabıta dolayısıyla, müthiş görmüş idi.

Echo de Paris diyor ki: "M. Borah'ın ilhâskârane müdahalesi bizim için çok kıymetlidir. Bu müdahale sayesinde efkâr umumiye, Kararımızın sebep ve âmillerini ne olduğuna salınmış oluyor."

M. Hoover'in beyannamesi WASHINGTON, 11. A. A. — M. Hoover, kongreye hususi bir beyanname göndererek ya askerî gayelere tahsis edilmiş olan silâh ve mühimmat ticaretinin ilgasını derpiş eden 1925 tarihli Cenevre mukavelesinin şartları tasdikini veyahut Rejicimhura askerî maksatlarla kullanılacak silâhların sevkinin tahdit veya menetmek salâhiyetinin bahşedilmesini iltizam etmiştir.

M. Hoover, muayyen bir ihtilâf tahsis etmezden önce zamanlardaki vukuatın Amerikanları yapmaktaki olan silâh ve mühimmat sevkiyatının kontrolü için daha büyük bir otoriteye ihtiva mevcut olduğunu göstermiş bulunduğuna beyan ve fakat bu gibi sevkiyatı yalnız bir memleketin menfaatinin vahi olacağını ilâve etmiştir.

Bolivia - Paraguvay

NEV YORK, 11. A. A. — Bolivia kuvvetleri, taarruzlarına devam ederek Lapoz'da Paraguvay'ların Mârisçal istibkânını zaptetmişlerdir.

Şimdi ateşemiliterlere lüzum var

BERLIN, 11. A. A. — Volf ajansından: Salâhiyetler mahfiller başta büyük ve orta elçilikler nezdine ateşemiliter tayini hakkında şu mütealealarda bulunmaktadırlar: "Versailles muahedesinin hiçbir suretle men'etmediği bu tayin keyfiyetine harpten sonra, bazı siyasi sebeplerden dolayı yanılmamıştır. Fakat Almanya'ya hukuk beraberliği verilmesi esas tanımdıktan sonra Alman büyük ve orta elçilikleri nezdine askerî müteahassırlar gönderilmesi yerinde bir tedbirdir."

Zekât ve sadakayı fitrını Tayyare cemiyetine veriniz

harice hiç eşya gitmiyor; ona mukabil dünyanın eşyası buraya taşınıyor ve ehali de durmadan soyuluyor.

Bu soygunculuğun son perdesi, malûm olduğu üzere, 1923 de Lausanne da kapandı.

Tarih bu sahifesini kurcalamaktan maksadımız şimdiki Avrupa devletlerinin, o azim soygunculuklardan sonra, ne hale düştüklerini daha ziyade tebarüz ettirmek içindir. Dünyada, artık kendilerini mahreç kalmadığı için böyle en ufak hesapları bile araştırmak mecburiyetinde kalyorlar.

Geçenlerde Nevyorkta intişar eden bazı büyük gazeteler, Philipines adalarına istiklâl verildikten sonra, onların mevaridatına karşı gümrük resmi koyulmuk için imiş...

Cümhuriyet Merkez Bankasının 5/1933 tarihli bilançosu bir evvelki hafta bilançosuna nazaren atideki

Yunan Borçları

Başvekil Çaldaris'in gazetecilere beyanâtı

ATINA, 11. A. A. — Başvekil M. Çaldaris, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Yunanistanın ruhyun olduğu faizlerin yüzde 30 unu ödemek için sarfetmekte olduğu gayretlerden bahsetmiş ve ez-cümle şöyle demiştir:

"Yunanistan'ın ecebî memleketlerdeki kredisini sağlamlaştırmak için, imkân dairesinde çalışmamız icap eder. Bu sebepten dolayı hükümet, hamiller mümessillerini memleketin mali vaziyetini ve imkânlarını yakından tetkik etmeleri için davet etmiştir.

Münâileyi, istihâlâtı inikâfa mazhar etmek suretile döviz ithalâtını arttırmak, ihracatı takviye etmek cerehanine ve buna müferri diğer bir takım tedbirleri tetkik etmek tedir.

Ispanya Karışıklığı

Yeniden grevler ve müsademeler oldu

MADRID, 11. A. A. — Bugün umumi grev ilân edilmesinden korkulmaktadır. Yerolda bir mobusun evinde bir bomba patlayarak mühim hasarlara sebebiyet vermiştir.

Bir tüfek ateşi cananında bir kişi ölmüş ve diğer birisi yaralanmıştır. MADRID, 11. A. A. — Kabine içtimasının hitamında nazırlar, sükun ve asayiş temin için her çareye baş vuracaklarını ve karışıklıkların ortadan patlayan bombaların ve kullanılan silâhların nereden gelmiş olduğunu meydana çıkarmak için tahkikatı girişeceklerini beyan etmişlerdir.

Aynı içtimada ticaret nazırı, Rus ticaret heyeti ile yapmış olduğu müfâkat hakkında malûmat vermiştir. Mezkûr heyetin Rus kömürü ile İspanyol meyvamarının mübadelesi dolayısıyla terkedilmişdir.

MADRID, 11. A. A. — Dahiliye nazırı, Valencia'ya umumi grev ilân edilmiş olduğunu bildirmiştir.

MURCIA, 11. A. A. — Bir takım ephas, İspanyol birliğinin mühimmat deposuna hücum etmişlerdir. Gardiyan, silâhla mukabele ettiğinden taarruz edenler bomba atmışlardır. Bu yüzden binanın bir duvarı harap olmuştur. Polisin gelmesi üzerine taarruz edenler kaçmışlardır.

İktisat Konferansı

Nisanda toplanabileceği zannedilmiyor

LONDRA, 11. A. A. — Manches-ter Guardian gazetesinin verdiği bir habere göre İngiliz hükümeti makamları dünya iktisadiyat konferansını gelecek nisanda doğru toplanması imkân ve ihtimali hakkında az çok şüphe ve tereddüt göstermektedir.

Macaristana silâh gönderilmemiş

PARIS, 11. A. A. — Seine mob'uslarından M. Languet, İtalyadan Avusturyaya pek bedhî olan İttirakile Macaristana mühim miktarda silâhla ithal edilmiş dolayısıyla hariciye nezaretinin ne gibi tedbirler itihazi tasavvurunda bulunduğu hakkında hükümetten itizahatta bulunacaktır.

Hindistanda İsyan

Bastırılıp asiler toptan ve kısaca muhakeme edilmiş

BOMBAY, 11. A. A. — Alvar isyanı Goriki lotaats tarafından bastırılmıştır. Asilerin muhakemeleri toptan ve kısaca yapılmıştır.

Alvar'ın İngiliz askeri gelmesi isyan hareketine sahne olan muntakalarda vaziyet hayli iyileştirmiştir.

Ramgarh ve civar köyler abalısı, İngiliz askerlerini sükun ve huzuru içinde hususunda serbest bırakılmak için evlerini terketmişlerdir.

Bernard Shaw'ın fikri

BOMBAY, 11. A. A. — Bernard Shaw'un İngilterenin Hindistanı terketmek mecburiyetinde kalacağını yeis ile hissetmeğe, ve çünkü milli hükümetin mukavemet edilemeyecek derecede kuvvet kazanmakta olduğunu söylemesi büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Valinin, mümaileyh Hindistan siyasetine müteallik işlere karışmamasının daha iyi olduğunu ihtar etmiş olduğu söylenmektedir.

Haftada 40 Saat iş

Dünyada 30 milyon işsiz varmış

CENEVRE, 11. A. A. — Haftada 40 saat çalışma meselesini tetkik edecek olan konferans, içtimalarda söylecek nutukların Alman, İngiliz ve Fransız dillerine çevrilmesine karar verdikten sonra umumi müzakereye başlamıştır.

Fransız işçilerinin murahhası olan M. Youhoux bu hususta hemen bir karar alınmasına büyük bir lüzum olduğunu söylemiş, bugünkü buhranın hiç te geçici birşey olmadığını ifade etmiştir.

M. Youhoux, beyanatına devamlı denmiştir ki: "Ancak bu hurusta yapılacak işlah ve tadillerin, işçilerin — Esasen aşgârî bir hadde olan — bugünkü hayat istandardını azaltmaması lâzım gelir."

M. Youhoux, şimdiki halde dünyada mevcut 170.000.000 işçiden 30 milyonunun işsiz bulunduğuna, bu miktarda işçilerin alminin altıda biri demek olduğunu da ilâve etmiştir.

Fransız Parlamentosunda

PARIS, 11. A. A. — Havas Ajansından: Ayan ve meb'usan meclisleri, azanın en yaşlıları tarafından açılmış ve mutad nutuklar irat edilmiştir.

Bütün fırkalara mensup birçok meb'usların hissiyatına tercüman olan meb'usan meclisinin en yaşlıları M. Grousscan, kanunu esasının acilen işlah lüzumuna telmih etmiş ve müteakiben riyaset divanının intihabına başlanmıştır.

Essen'de tezahurat

ESSEN, 11. A. A. — Volf Ajansı bildiriyor: Çelik Müğferliler teşkilâtı Essen şehrinin ve Rhur havzasının bundan 10 sene evvel Fransa işgali altına geçtiği tarihte tesadüf eden günün arifesinde Essende büyük bir milli nümayiş yapılmıştır. Bu nümayiş binlerce kimese iştirak etmiştir.

Hatiplerden biri Rhur havzasındaki abali tarafından gösterilen ve Rhin yollarının kurtuluşu hedefine varan yolları açan mukavemeti, ilerisi için daha başka kurtarıları istihaf eden Alman harici siyasetini ehemmiyetle kaydetmiştir.

SON DAKİKA

Şehit Kubila yâbidesinin inşasına başlanıyor

Fırka umumî idare heyeti âbidenin san'atkarlarımızın eseri olmasını iltizam etmektedir

ANKARA, 11 (Telefonla). — C. H. F. Umumi İdare heyeti bugünkü toplantısında Samsun ve Balıkesir fırka vaziyetleriyle meşgul olmuş ve irticam Menemende şehit ettiği Kublayın adına orada yapılacak âbidenin inşasını gelecek yıldönümüne yetiştirmeğe ehemmiyet vermiştir.

Abide için şimdiki kadar komisyonca toplanmış bankalara yatırılmış olan para 20 bin liraya yakın bir miktarda varmıştır. Abideyi yaptırmak üzere komisyon bu parayı fırkanın emrine vermiştir. Bundan sonra komisyon emrine gelecek yardımlar da bu yekûna katılacaktır.

Umumi idare heyeti bu âbidenin milli san'atkarlarımızın eseri olmasını iltizam etmektedir.

Fırka âbidenin esası hakkında kısa bir zaman içinde yapılacak neşriyatı yahut umumi kâtipliğe yazılacak mektuplarla bildirilecek fikirlerden projeyi hazırlamak yolunda istifa arzusuudadır. Abidenin Menemende hangi noktasında yapılması münaip olacağı hakkında vak'ânı heyecanını ruhunda duymuş ve icabında yerine gidip gelecek san'atkarlardan alınacak nokta nazırlarını hemen bildirilmesi lâzım istenilmiştir.

Halk hatipleri

Bundan sonra mütealemlerden istifade edilmek üzere çağırılan arkadaşlar huzuru ile halk hatipleri merkez teşkilâtının vicutlanmasını mevzuu üzerinde müzakereler yapılmıştır. Merkez heyetinin terkihi ve işe başlaması tarzi tespit olmuştur.

Karşıyakalıların İsmet Pş. Hz.ne hediyesi

ANKARA, 11 (Telefonla) — İzmir Karşıyaka kulübü denizcileri İsmet Paşanın İzmir seyahati hâtırası olarak denize atılan bir atleti gösteren bir heykeli Başvekil'e hediye etmişlerdir. Kulübün murahhası Naci Bey Başvekil'e heykeli takdim etmiştir.

Akagündüz B. meb'us namzeti

ANKARA, 11 (Telefonla) — İnihil eden Ankara meb'usluğuna inkılâbın ateşli ve kıymetli edip ve muharrirlerinden Akagündüz Beyin Halk Fırkası namına namzet gösterilmesi tekkâr etmiştir.

İktisat vekâletinde değişiklik

ANKARA, 11 (Telefonla) — Mühendis İhami Nafiz Beyin İktisat Vekâleti şubelerinden birinde tavviz edileceği haberi verilmektedir.

Hususî idarelerden maaşalanlar

ANKARA, 11 (Telefonla) — Hususi idareler bütçesinden maaş alan muallim ve memurların tekkâüllükleri hakkında kanun lâyihası encümenlerde müzakere edilmiş ve ruznameye alınmıştır.

Meclise verilen mukaveleler

ANKARA, 11 (Telefonla) — Lâhey beynelmîtel afyon mukavelenemesi ve munzam protokolu ile Cenevre mukavele ve protokollerine iltihakımız hakkındaki kanun lâyihasının hükümlerini Millet Meclisine tevdi etmiştir. Lâyiha İktisat ve Hariciye encümenlerine havale edilmiştir.

Bursa güzeli şerefine balo veriliyor. İpekîş'in sürprizi

BURSA, 11 (Telefonla) — Bursa güzeli şerefine Belediye reisi Muhiddin Bey himayesinde Halkın Sesi gazetesi tarafından gelecek perşembe akşamı Belediye salonunda büyük bir balo ve rimesi kararlaştırılmıştır. Bu balo için İpekîş tarafından sürpriz hazırlanmıştır. Güzelimiz vâki olan davet üzerine bugün İpekîş mağazasına gelecek vadedileceği tuvaleti aldı.

Bursada menenjit aşısı

BURSA, 11 (Telefonla) — Menenjit aşısına devam ediliyor. Bugüne kadar 10 bin kişiye aşı yapıldı.

İktisadî ve Malî Hafta

Fransa ile Almanya arasında geçen müzakere ve intaç edilen ticaret mukavelesi bu ayın dönünde mevkiî mer'iyete girdi.

Ticaret hususunda müteakbil kolaylar bahşolunması esasına istinat olan bu mukavele, bilhassa bir noktada nazarı dikkatimizi celbetmektedir: Şimdiki kadar Almanyadan gıdaya giden turistler beraberlerinin adam başına, ancak 200 mark görüyorlardı; bundan böyle 700 ark (bizim paramızla 350 lira) görebilecekler. Buna mukabil, ecebî emleketlerden ödenen birer muntan suretile mübayaaatta bulunan insanın bazı resmi devair ve mucsabati, Alman turistlerinin fazla sarrafına (yani adam başına beş yüz ark) tekabül eden miktarda siparişini, Almanyaya vermeğe gayret edeceklerdir.

Fransa hududunu aşan Alman turistlerinin yaptıkları sahai ve müteferrik sarfiyatı hesabı nakit çıkarılacağı anlayamadık. Fakat bu lüzum değildir; birce haizi ehemmiyet olan cihet, dünyanın en büyük devletlerinden ikisinin, artık yollarının sarfiyatını da nazarı itibara almağa mecburiyet hissedeceği derecede, vaziyetlerinin çetinleşmiş olmasıdır.

Vaktile, ecebîler eski Osmanlı top raklarına göz diktikleri ve oralarından mekel itihaf etmek istedikleri vakit gayet kurnaz bir çareye baş vurmuşlardı. Osmanlı hükümdarlarını ikna ederek ithalât eşyası üzerine yüzde üç, ihracat eşyası üzerine de yüzde beş gümrük resmi koydurmuşlardı; bu yüzde beşin en nihayet encubilerin cebinden çıkacağını, halbuki Osmanlıların ancak yüzde üç vermek suretile daha az yük altında kaldıklarını ileri sürerek cemilekârlıkta bulunduğularına inandırmışlardı. Tabii, buradan

harice hiç eşya gitmiyor; ona mukabil dünyanın eşyası buraya taşınıyor ve ehali de durmadan soyuluyor.

Bu soygunculuğun son perdesi, malûm olduğu üzere, 1923 de Lausanne da kapandı.

Tarih bu sahifesini kurcalamaktan maksadımız şimdiki Avrupa devletlerinin, o azim soygunculuklardan sonra, ne hale düştüklerini daha ziyade tebarüz ettirmek içindir. Dünyada, artık kendilerini mahreç kalmadığı için böyle en ufak hesapları bile araştırmak mecburiyetinde kalyorlar.

Geçenlerde Nevyorkta intişar eden bazı büyük gazeteler, Philipines adalarına istiklâl verildikten sonra, onların mevaridatına karşı gümrük resmi koyulmuk için imiş...

Cümhuriyet Merkez Bankasının 5/1933 tarihli bilançosu bir evvelki hafta bilançosuna nazaren atideki

farkları göstermektedir: Kasa ve muhabirler nezdindeki mevcut 34,435,682 liranın ibarettir. Bunun 12,916,475 lirası banknot, 862,804 lirası haricteki muhabirler nezdinde bulunan altına tahvilî kabil serbest dövizler, 20,656,403 lirası da 14.721 kilo safi altından ibarettir. Bu altın 1541 kilobur bir miktarda keza haricteki muhabirler nezdinde bulundurulmaktadır. Bankanın altın istoku geçen hafta 14619 kilo idi; şu hesaplata istok 102 kilo artmış demektir.

Geçen hafta, mevcudun heyeti umumiyesi 37 küsur milyon iken, bu hafta 34 küsur milyona inmesinin baş lica sebebi, cüzdân hesabında, yeneden 3 milyon liralık iskonto muamelesi yapılmış olmasıdır. Halihazırda iskonto edilen senedat miktarı 5.753.238 liraya balığ olmaktadır.

Tedavüldeki banknotlar, 7459 liralık yeni bir amortisman dahilî hesap edilmeğe üzere, 163,515,540 liralardır.

Pasif kısmında Türk lirası mevduatı 950,641 lira tezyatle 14.098.916

liraya; döviz mevduatı da 222.109 lira farıkla 2,390,913 liraya balığ olmuştur.

Bankanın iskonto haddi yüzde 7; altın üzerine avans faizi de yüzde 5 ½ dur.

Esham ve tahvilât

Hafta zarfında, İstanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsasında, işler, tabii bir suretle cereyan etmiştir. Saracoğlu Şükri B.f. nin Paristeki müzakeratına dair fırka grupunca mahbarî tasvip olan beyanâtı piyasamızda iyi bir tesir hâsîl etmiş ve Unifiye 60 kuruştan 61 e kadar yükselmiştir. Buna takiben Rumeli şimendiferleri de 5,80 lirada gene bir tereffü kaydetmişlerdir.

İstikrazı dahilî tahvilâtı birkaç gün denberi hayli asabiyet gösteriyorlar. Sebabi, yeni çıkarılacak dahilî istikraz kâğıtlarının daha ziyade menafi temin etmesidir. Onun için hâmilleri, bunları elden çıkarmak istiyorlar. Arzu çokluğu karşısında geçen hafta 95

kuruştan kalan bu kâğıtlar dün akşam 91 e kadar düştüler.

Anadolu grupu gene sağlamdır. Kapanış fiyatları şunlardır: Aksiyon 23,50 Lira Obligasyon I ve II 42,50 " Obligasyon III 41,90 " Müessil senet 46,20 " 1 ½ Bankaları 10,10 lirada fiyatlar değişmiştir.

Tramvay 49,50; Bomonti 24,50 Telefon 14; İttihat Değirmencilik 24,75; Şark Değirmencilik 1,80; Reo 4,20; Şirketi Hayriye 15; Terko 32,50 lira etmektedir. Ergani Şimendiferinin inşa oluncuğu haberi üzerine Aslan Çimento hisselori geçen haftadan beri 2 lira kadar kazanarak 10 lirada kalmışlardır. Kota harici Mısır Kredi Fonsiyelerinin fiati şunlardır: 1886 tertibi 163 Lira 1903 " 89,50 " 1911 " 87,50 " Gayri mübadil bonoları 33 ½ ile 3 arasındadır. Türk altını gene 922 kurustur.

Liman Tarife Komisyonu Dün Faaliyete Geçti ÜLÜ ORTA

Ekonomi

Oda kongresi bu ay içinde toplanıyor

Eskiden beri Türklerin ticaretle olan alâkaları tetkik edilecek

Istanbul Ticaret Odası kongresi bu ay içinde toplanacaktır. Bu seneki kongrenin bir hususiyeti olacaktır. Kongrede her hangi bir ihraç veya ithal maddesinin vaziyeti müzakere edilmesinden ziyade daha şamil bir mevzu seçilmiştir. Türklere ticaret zihniyeti ve hareketini teşrih edecek olan bu mevzu da eski devirlerden itibaren Türklerin ticaretle alakası ve akalliyetlerin Türk iktisadiyatında oynadığı rol tahlil edilecektir.

Bundan başka kongreye sanayimi ze ait bir rapor verilecektir.

Floş imtiyazı isteniyor

Verilen malûmata nazaran, Fransız ve Türk sermayedarlarından mürekkep bir grup hükûmete mühim bir teklif yapmıştır. Grupun diğer hüma gelecekle ve Ankara'ya giderek İktisat Vekâleti ile temasa edilecektir. Grup yirmi beş sene müddetle ve sekiz vilâyete muhassır olmak üzere floş yapmak imtiyazı isteyecektir. Bu iş için lâzımgelen fabrika sil-tanbulda yapılacak ve satış teşkil edilecek sekiz vilâyetin hudutları dahilinde olacaktır. Hükûmetin bu teklifi kabul edip etmeyeceği henüz belli değildir.

Bu şekilde floş sanayinin inkişafı nun ipek sanayi ve istihalatımıza fe na tesirler yapıp yapmayacağı bil-hassa göz önünde tutulmaktadır.

Otomatik oyuncak makinaları

Türkiyede otomatik makineler işletmek imtiyazı Himayei Etfal Cemiyetine verilmiştir. Ahiren bir Alman grubunu temsil etmek olan M. Hapt isiminde bir zat, otomatik tartı ve oyuncak makineleri işletmek için Himayei Etfal Cemiyetine bazı teklifler yapmıştır.

Adanada pamuk rekoltesi

Bu sene Adana pamuk rekoltesi geçen senenin üçte biri derecesindedir. Buna rağmen pamuk fiyatları mu tedirdir. Bunun sebebi, ihracatçıların, zamanında pamuk ağızından kor-karak satış yapmalarındadır.

Fabrikacılar kendilerine lâzım olan pamuğu zamanında tedarik etmiş bulduklarından çiftçinin elinde kalan pamuğun alıcısı nazlı davranmaktadır.

Haber aldığımız göre; Adanadan İzmir'e biran evvel pamuk gönderil-

FORSA

(1) Bankasından alınan cenvetdir

Akşam Fiyatları	Tahvilât
İstikrazlar 91,-	Elektrik --
İstikrazlar 91,-	Tramvay --
D. Muvahhede 5,75	Telâk --
Gömrükler 60,50	Rihtım 18,10
Çay mahi 8,75	Anadolu I 42,80
Bağdat 7,-	III 41,30
T. askeriyeye 7,75	Müessis 44,20
İzmir Belediye 7,75	
İstikrazlar 91,-	

ESHAM

İz. Ba. Nama 10,85	Bomonti 24,50
" " Hamula 10,18	Terkos 23,50
" " Müessis 115,-	Çimentoz Ar. 10,20
Anadolu 23,50	Uyayon day. 24,50
Reji 4,15	Şark dey. 1,70
Şir. hayriye 15,-	Balya 2,50
Tramvay 49,50	Sark m. ceza 8,95
Un. v. aligorta 11,-	Telefon 14,-

ÇEK FİYATLARI

Paris 12,70	Prag 18,25,8
Londra 7,10	Viyana 4,03,-
Niวยอร์ก 47,055	Madrid 3,75,8
Milano 9,18,85	Berlin 1,98,81
Bruksel 8,89,80	Varyova 4,18,10
Atina 87,81,-	Peşte 8,88,82
Chevre 3,44,5	Bükrey 19,87,-
Sofya 64,00,-	Belgrat 24,77,-
Amsterdam 1,17,05	Moskova 10,96,-

NUKUT (Satış)

Kuruş	Kuruş
50 Fransa 170,-	1 gıllı, Ar. 27,-
1 İsterla 115,-	1 peza 17,-
1 dolar 218,1/2	1 mark 50,-
20 İllert 219,-	1 zeltot 24,-
25 l. Belçika 117,-	1 penga 25,-
20 dramlı 220,-	20 ley 23,-
10 l. İsviçre 820,-	20 dinar 28,-
10 İllera 26,-	1 Çernoveç 28,-
10 İllorva 26,-	1 Altın 9,21
1 İllorva 26,-	1 Medalye 28,-
24 Kur Çek 122,-	1 Banknot 290,-

Vilâyet

İşkândaki Suiistimal

Tahkikatın derinleştirilmesine lüzum görüldü.

İşkân idaresindeki sui istimal tahkikatı derinleştirilmiştir. Devlet Şurasından iade edilen evrakın noksanını bitirmek için daha iki kişiyi ifadesi alınacaktır. Ankara'ya gitmiş olan Mülkiye başmüfettişi Hacı Hüsnü Bey de şehrimize gelmiştir. Bir madene ait bono suiistimali işi de tamik edilmektedir.

Malûl gazilerin bir müracaatı

Malûl Gaziler Cemiyeti namına dün Vilâyete yapılan bir müracaat, bazı malûl gazilerin Üsküdar'da dahi bir Cemiyet teşkil etmek istediklerinden buna müsaade edilmesini istemiştirler. Bu talebin is'afı mümkün olamazacağı anlaşılmaktadır.

Kâğıthane'de Fidanlık

Kâğıthane'de elli dönümlük bir yer alınmıştır. Burada fidanlık vücutte getirilecektir. Fidanlıktan şehrin ağaçlandırılması için istifade edilecektir.

Sanayi Ofisi

Kanun şubatin on beşinde tatbik mevkiine girecek

Sanayi Kredi Bankası ve Sanayi Ofisi teşkil kanununun bu ayın değil, şubatin 15 inden itibaren tatbik mevkiine gireceğine dair malûmat gelmiştir.

Kanun mucibince Sanayi ve Maadin Bankası, bir kısmı Kredi Bankası ve bir kısmı da Ofisi teşkil etmek üzere ikiye ayrılacaktır. Bu ayrılma ve intikale nazaret etmek üzere Maliye ve İktisat Vekâletlerinde bir devir heyeti teşkil edilmiştir.

Sanayi ve Maadin Bankası idare meclisi, evvelki gün geç vakte kadar devam eden içtimamında, vaziyeti tezekkür edecek devir heyeti gelinciy ve intikal için Ankara'dan resmi emir verilinciy kadar banka işlerinin şimdiki gibi tedvirini muvafık görmüştür.

Ankara'da bulunan Sanayi ve Maadin Bankası Umum Müdürü Sadettin B. den gelen malûmata göre, azasından bulunduğu İktisat Meclisi âlisindeki işlerden dolayı bu ayın 22sinde şehrimize döneceği anlaşılmıştır.

Gelen hususî haberlere göre, teşekkül edecek Sanayi ofisi ile Kredi Bankasının, Sanayi ve Maadin Bankasının şimdiki bulunduğu binada çalışacakları ve ofis müdüriyetinin Vekâletle idare edilerek şimdiki Kredi Bankasına merbut olacağı anlaşılmaktadır.

Eskişehir şeker fabrikası Eskişehir'de tesis edilecek yeni şeker fabrikası için teşekkül etmekte olan şirkete Sanayi ve Maadin Bankası ve Ziraat Bankaları % 24'er buçuk ve İş Bankası % 5 nisbetinde iştirak etmektedirler. Şirketin nizamnamesi esaslarının hükümetçe tasdikini müteakip lüzum gelen mukavele imza ve teşkil edilecektir.

Limanda Kaçakçılık

Bir şebeke meydana çıkarıldı

Gömrük muhafaza başmüdürlüğü memurları meydana bir kaçakçı şebekesi çıkarmışlardır. Muhafaza memurları bir müddettenberi yapılan bazı ihbarlar ve şüpheler üzerine limanda bir kaçakçı şebekesinin hali faaliyetinde olduğunu tesbit etmişlerdir. Alinean tertibat neticesinde bu şebekenin adamları yakalanmıştır. Temel, İlyas, Şaban ve Mustafa namında olan bu kaçakçılar Helvan vapurundan ipekli eşya, çorap, eşyanlar ve sair kaçırırken yakalanmışlardır.

Mahkemelerde

Bekir Çavuş niçin ve nasıl öldürüldü?

Hatice Hanım kocasının nasıl öldürüldüğünü anlatıyor

Su iskelesinde çalışan iki hamal arasında kanlı bir kavga olmuş ve bunlardan Yakup isimli hamal arkadaş Bekir Çavuşu öldürmüştü. Ağırceza mahkemesi dünkü celsesinde Bekir Çavuşun duruşmasına başladı. Okunan dava evrakına göre öldürülen Bekir Çavuş katil Yakubun karısı Hatice Hanımı zorla kaçırmak evine götürmüştü ve 9 gün orada alkoyuşturmuştu. Bu esnada Bekir, gezdiği yerlerde:

— İşte biz böyle yaparız... Adamın elinden karnısını almış. diyerek böbürlenmeğe başlamış. Yakup, bu sözlerle pek hırslanmış ama ses çıkarmamış. Nihayet bir gün sabrı taşmış. Bekir Çavuşla kavga çıkarak onu öldürmüştü.

Mahkeme dünkü celsede Yakubun karısı Hatice Hanımı dinledi. Siyah çarşafı içinde gözünün ancak bir tekini gösteren Hatice H., kocası Yakubun Bekir Çavuşu öldürdüğünü itiraf etti fakat vak'ının nerede ve nasıl olduğunu bilmediğini söyledikten sonra anlattı:

— Efendim, biz kocamla Kuşluktepe'de bir apartmanda oturuyorduk. Bir gün pazardan dönmüş Bekir Çavuşu gördüm. Benimle beraber içeri girdi; Telaşlı telaşlı:

— Haydi durma... seni götürmeğe geldim. Koçan nerde ise gelir. Seni öldürmeğe ahdetmiş! dedi.

Ben inanmadım: — Niçin öldürecekmis beni kocam. Hem durup durduğum yerde niçin seninle beraber gidecekmisim? Benim çocuklarım var! dedim. Yakup hırslandı:

— Olmaz mutlaka gideceksin... İsrar edince kolumdan tu tarak sürülemeğe başladı. Dirgında otomobil bekliyordu. Beni zorla otomobile attı.

Bağırta çağırta evine götürdü. Orada bir oda içine beni haps etti. Elinde bıçak, başı ucunda bekledi.

Reis sordu: — Hiç mi dışarı çıkmadın? — Hayır, çıkmadım... — Peki, güpegündüz. Galata gibi işlek bir yerde seni otomobile nasıl attın? — Atrakken hiç kimse görmedi mi? — Ben farkında değilim. Başımın eseri tutmuştu.

— Başımın eseri nedir? — Sar'am vardı. Artık ne oldu bilmiyorum.

Hatice H. mazbut ifadesinde: "seni gezmeye götürüyorum" diye kandırarak otomobile bindirdiğini söylüyordu.

Kahirede toplanacak şimendifer konferansı

Dün sabah şehrimize gelen elli murahhas akşama gittiler

Bu ayın 18 inde Kahire'de Beynelmîl Şimendiferler konferansı toplanacak ve bir hafta devam edecektir. Konferansa bütün dünya şimendifer idareleri mümessilleri iştirak edeceklerdir. Çin şimendiferleri murahhasları birkaç gün evvel şehrimizden geçerek Kahire'ye gittimşlerdi. Dün de Avrupa'da mevcut hemen bütün şimendifer idareleri murahhaslarından 50 kişili sabahleyin ekspresle şehrimize gelmişler ve hemen Haydarpaşa'ya geçerek Toros ekspresine Kahire'ye hareket etmişlerdir. Bu meydana, beynelmî-

Reis sordu: — Siz evvelce bu Bekirle komşu imişsiniz, öyle mi? — Evet, bir apartmanda oturuyorduk.

— Bekir sana işaret filân eder mi idi? — Hayır... beraber oturken hiç bi fenalığımı görmemiştim...

Maznun vekili Bekirin evvelce Salih isiminde birinin karısını da kaçırdığını, memleketten iki muhaciri öldürdüğünü, bunun hakkında Hatice Hanımın birşey bilip bilmediğini soruldu. Hatice H.:

— Evet, dedi, adam öldürdüğünü ben de idittim. Bunlar zaten kanlı katil adamlar. Şahit Mehmet Bekirin su iskelesinde hamal Abdullahla "Yakup nafile beklemesin. Ben karısını bırakmayacağım, taştarayı toplayıp memleketten gitsin" diye haber gönderdiğini söyledi.

Şahit kapıcı Ömer, kaçırılmadan dört gün evvel Yakubun karısı Haticeyi Bekirin evinden çıkararak gördüğünü, nerede geldiğini sorunca kocamın evinden cevabını aldım. "yalan söyleme Bekirin evinden çıkarırken ben seni gördüm" demesi üzerine kadının iftira etme cevabını vererek uzaklaştığını anlattı.

Bunun üzerine reis, kadına: — Demek kaçırılmadan da Bekirin evine gidip geliyor musun? diye sordu.

Hatice H. buna cevap vermedi. Reis maznuna: — Bu kadın hâlâ nikâhım altında mıdır? diye sordu. Yakup tasdik etti: — Boşanma davası açacak mısın? — Hayır..

Mahkeme su iskelesi hamallardan Abdullahla diğer bazı kimselerin celbi için duruşmayı 1 marta buraktı.

Karar bugün

Dumlupınar vapuru kamaryer Fevzi Efendiye denize atmakla maznun kamonyacı Süleyman Ef. hakkında Ağır ceza mahkemesi bugün kararını verecektir.

9 uncu ihtisas reisliği

9 uncu ihtisas mahkemesi hâkimî Hasan Feyzi Beyin tayin edildiğini yazmıştık. 9 uncu ihtisas mahkemesi hâkimliğini vekâletle ifa etmek üzere Birinci ceza mahkemesi reisi Vasif Beye salâhiyet verilmiştir.

Liman

Tarifesi

Komisyon dün ilk içtimamı yaptı

Liman Tarife Komisyonu, dün öğleden evvel, Deniz Ticaret Müdürlüğünde, Müdür Zeki Beyin ri-yasetinde ilk içtimamı yapmıştır. İçtimamda Ticaret Müdürü Muhsin, Belediye Reis Muavini Hâmit, Ticaret Odası namına Karasöğütöğlü Suat, Sait Ömer ve Rifat Kâmil Beyler aza sıfatıyla bulunmuşlardır. Şirketihayriye namına Umum Müdürü Yusuf Ziya, Haliç Şirketi namına Müdürü Hasan Basri ve Liman İnhisarı Şirketi namına da İdare Meclisi azasından Etem İzzet Beyler içtimam iştirak etmişlerdir. Seyrisefain sevahili müteavvire ücretleri tarifesi de komisyonca tanzim edilecektir de, Seyrisefain namına dünkü içtimamda kimse bulunmamıştır.

Komisyon, hazır bulunan şirketler müdür ve mümessillerinden yeni tanzim edilecek tarifelerden nazarı dikkate alınmasını arzu etdikleri ne gibi maddeler bulunduğunu sormuştur. Şirket müdür ve mümessilleri de vaziyet ve taleplerine dair izahat vermişlerdir.

Bu cümleden olarak Haliç Şirketi müdürü Hasan Basri B. 932 senesinde şirketin 15 bin lira zilyan ettiğini söylemiş ve bu zararı karşılayabilmek üzere, aboneman karneleri ücretlerinden evvelce indirilen % 5 nisbetindeki farkı fiatın yeni tarifede iadesini istemiştir.

Şirketi Hayriye umum müdürü Yusuf Ziya B. şirketin 932 senesi zarfında, bir evvelki seneye nazaran 100 küsur bin lira varidat noksanı bulunduğunu bildirmiş ve bazı temenniler izhar etmiştir.

Liman İnhisarı Şirketi namına Etem İzzet B. şirketin tahmil ve tahliye tarifelerinin ihtiyaca uygun ve asri sistem ve esaslara göre tanzimini arzu ettiğini ve bu suretle her noktadan mükemmel bir tarife projesi hazırlamak olduğunu söylemiş ve bu tarife projesi ile komisyonca gelmek üzere birkaç gün mühtel talep etmiştir.

Komisyon, her şirketin vaziyet ve hesaplarının tetkik ve tesbitine muhtelif zevatı muhtelif raporların varuduna ve Liman Şirketi'nin tanzim etmekte olduğu tarife projesinin ikmalini intizaren içtimama nihayât verilmiştir.

Komisyon reisi ve Deniz Ticaret müdürü Zeki B. içtimam müteakip kendilerine görüşen bir muharririmize demiştir ki:

— Bugün şirketlerin müdür ve mümessillerini dinledik. Şirketlerin tali noktalara ait bazı dilekeleri vardır. Hesaplarının tetkikini müteakip toplanarak tetkikatımıza devam edeceğiz. Liman Şirketi'nin hazırladığını gördüğümüz tarife projesini de tetkik edecek yeni tarifelerde hem şirketlerin, hem de halkın ihtiyaç ve menfaatlarına uygun cihetleri göz önünde tutacağız. Seyrisefain sevahili müteavvire tarifeleri de komisyonca tesbit edilecektir. Şirketlerin tarifeleri hazırlandıktan sonra limanda çalışan motor, sandal ve emsalî küçük deniz nakil vasıtaları yeni tarifeleri de tanzim olunacaktır."

Çaylı toplantı

Hilâhahmer Beşiktaş kaza merkezi bu akşam Nişantında 15 inci ilmektepe salonlarında azıya mahsus bir çaylı toplantı yapacaktır.

has birlikte Kahire'ye gittimşlerdir.

Kendileri gördüğümüz murahhasların verdikleri malûmata göre, Kongrede, bütün şimendifer idarelerinin alâkadar oldukları nakliyat, tarifesür'at meseleleri görüşülecektir.

Hindistan ve İrana seyahat ucuzuyor

Geçen sefer Brüksel'de toplanan Beynelmîl Şimendiferler Kongresi mukarreratı ke-bir katiiyet etmiştir. Bu mukarrerattan başkası, Hindistan'a ve Tahrân'a yapılacak seyahatlerde tren ücretlerinde ucuzluğun teminine dairdir. Bu kararın önümüzdeki mayıs bidayesinde tatbikine başlanmasını kararlaştırılmıştır. Mayıstan itibaren Toros ekspresile Hindistan'a ve Tahrân'a yolculuk yapacak olanlar, şimdiki verilen seyahat ücretinden % 40 eksigi ile seyahat edebileceklerdir. Aynı zamanda, azimet ve avdet alacakları biletlerin de 2 sene müddetle hükümî meni olmasın tekar rür etmiştir.

Maskeler aşağı!

Güzele bakması sevaptır derler. Eğer böyle ise, bir son senelerde pek az sevaba g riyoruz.

Keriman Halis Hamm, alın masını ama, güzel kadın kuyruklu yıldız gibi bir şey oldu. Arayıp bulmak için Fatır Beyin rasat durbünü lâzım... Sakta güzel görünen her kadın sahiden güzel midir? Bundan şüphelenmeğe hakkımız var.

Bence, kadınlarmız, güzelleşmek uğrunda çirkinleşiyorlar.

Tuhafardan bir zat tanırım. Geçen gün, elinde küçük bir kutu ile eczaneden çıkarmış rastlam. Yüzü biraz sararmıştı:

— Geçmiş olsun, dedim, ha ta mısın yoksa... — Hasta değilim ama b gidişle olacağım... — Neyin var? — Acı acı güldü: — Derdimin en büyüğü bizim hanım...

Elindeki kutuyu gösterdi: — İçindeki nedir, bil bakayım... — İlaç, desem.. — Hayır, azizim, bilemedi maskem..

— Ne maskesi? — Bizim hanımın maskesi evet.. neye öyle şaşırıp kaldım! Ben kremin adına maske diyorum. İstediyi markada kremler bulmak için çektiğim zahme bir ben bilirim, bir de zavallı yacıklarım.."

Kıbrık dostumun hakkı ve Bazı hanımlarmız, sokakta yelleri adeta maskeli geziyorlar.

Kadına küçük bir makiya kimse çok görünmez. Fakat makiyayı yarattığı kadar yapma.

Eğreti kirpik, eğreti renk, eğreti kaş; hattâ eğreti bakış; eğreti gülüş...

Bütün bu eğretilikler asil ve dnm gözlerimizin önünden siliyor. Kendinden güzel kadın ne büyük nimet olduğunu şiddetle anlar gibi oluyoruz.

Sürmesiz bir göz, yolunması bir kaş, yaradılıştan pebe bir dudak... İşte bugünün neslin hasret kaldığı şeyler. Bizim gibi çağımızı geçirmiş kadınları bilmem ama, gençler biraz ağırbaşlı oldular. Boya kızlara pek te alıcı gözle bakmıyorlar.

Eğer günün birinde haşmolu moda kralı hazretleri: — Maskeler aşağı! emri verirse korkarım "Nedim" gülyanaklı gülgülü, kerrakle dilberleri kapının elinde kaçacak!

Karagöz'e Mezar!

Karagöz "yaşadı mı, yaşamadı mı?" münakaşalarına ismi koştan İstanbul Belediyesi avukatı Ramî Bey, Karagöze karşı olan derin alâkasının yeni bir misalinin göstermek istemiş ve Bursa Belediyesi'nin tamir ettirmekten vazgeçtiği Karagözün mezarını ken di parasile yaptırmağa karar vermiştir.

Rahmi Bey, dün bir muharririmize demiştir ki:

— Karagöz yaşadı mı yaşamadı mı? Bunu münakaşa etmeden yaşadığı ve öldüğü bence bilimsel olmaz. Karagözün mezarını ken di parasile yaptırmağa karar vermiştir.

Rahmi Bey, dün bir muharririmize demiştir ki: — Karagöz yaşadı mı yaşamadı mı? Bunu münakaşa etmeden yaşadığı ve öldüğü bence bilimsel olmaz. Karagözün mezarını ken di parasile yaptırmağa karar vermiştir.

Milliyet

12 K. SANI 1933

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

BONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için	Hariç için
L. K.	L. K.
3 aylığı 4 —	8 —
6 aylığı 7 50	14 —
12 aylığı 14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez —
İttidatı geçen nüshalar 10 ku-
ştur. Gazete ve matbaaya ait
her için müdüriyete müracaat
edilir. Gazetemiz ilanların me-
muriyetini kabul etmez.

RAMAZAN: 15

S.	D.
İmsak	5 39
İftar	17 02

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merke-
zinden verilen malumata göre
bugün hava bulutlu ve faslalı
arak karlı devam edecektir.
İzgar Karayelinde esmektedir.

11-1-33 tarihinde hava tazyi-
765 milimetre en çok sıcak-
lık 3 en az sıcaklık sıfırdan a-
şağı 3 santigrat kaydedilmiştir.

ELEK

Son lokma

Ariste "Lu" isminde hafta
bir gazete çıkar. Bu gazete
hususiyeti bütün dünya
beatında görülen, siyasi,
içtimai en mühim ya-
rı tercüme edip neşretmek
af aramızda, bizim gazete
bundan büyük istifadeler
eder.

Bu gazetenin son gelen nü-
shasında Ahsa'yı Şarka ait şaya
İttidat bir hadise nakledili

Kanton bahriye kulübü. Ak
Şark sularındaki Büyük
anya deniz kuvvetleri
İttidatı Vis Amiral
iam Archibald Ho-
Kelly şerefine bir ziya
veriyor. Bu ziyafetin en şa-
dık katiyi de büyük
ilan kırtması, Filvaki
arın yılanları zehirli dir am-
başı ve zehir ifraz eden ke-
ci çıkarılırsa kalan tarafı
leziz bir etir. Bu ziyafet
ton ve Cenubi Çin hükü-
derinin müessesileri de ha-
r. Amiral cenapları yılanın
ğundan bir parça yiyor
na buluyor. Belki de bir
kuyruktur diye o parçayı
h ediyor. Yılanın boynun-
bir parça da (Kanton) hü-
ptinin hariciye işleri umu-
müfettişi M. Şu - Şao -

Milliyet, in romanı: 33

SEN ve BEN

Muazzaz Tahsin

ür hissetmeden ve görmeden
aya geldim.

Maçka

albimin en ince tellerine ka-
eçen bu sakin saadet, ben-
tütin titiz ve hırçın hisleri
ardı. Mes'ut, çok mes'udum!
trafımdaki her şeyi saadet
rile görüyorum artık.
ylardan beri teyzeme sokul-
en, şimdi onun kolları arası-
kiden olduğu gibi, sıcak bir
bbetle koşuyorum.
eçen gün bana dedi ki:
Leylâcığım, beni artık sev-
sün diye üzülüyordum. Seni
bulduğuma çok sevindim.
a daha bir iki senelik ömrüm
bugünlerimi sizin muhab-
zen uzatka geçirmek iste-

Teyzem... can teyzem... sa-
r daha böyle fena sözler
ne! Seni ne kadar, ne kadar
sevdiğimi bir bilsen beni böyle
edim.
z böyle kucak kucaka yar-

ağlaşırken Nejat geldi:
— Yine mi hissi sahneler?
— Bırak oğlum... vahşi kız bun-
ca zamandır ihtiyar teyzesine so-
kulmuyordu. Artık bunu da çok
görme!
Zavallı teyzeciğim, meğer için
için üzülüyor ve hasret çekiyor-
muş. Bunu şimdiye kadar nasıl
görmemiştik?

Aynı gün... gece

Odanın karanlığında onları
evvelâ farkedemedim; teyzeme bir
şey söylemek için alelacele kapıyı
açıp yemek odasına girmiştik.
— Gel Leylâ.. bak on gündür
bizi aramıyan Bedi Muammer ni
hayet geldi.
Bedi Muammer, her vakitki gi-
bi, teyzemin dizlerinin dibinde al-
çak bir sandalyeye oturmuştu. Beni
görünce, yerinden kalkmadan ba-
şını teyzemin dizlerine dayadı.
Bir saniye, bir dakika; yüzünü o-
nun eteklerinde sakladı.
Ayağa kalktığı vakit, akşam ka-
ranlığında yüzü pek solgundu.

Tetkikler

Soyadı dolayında
bir iki düşünceEnderon'un kötü bir mirası - Soyadları
mutlaka türkçe olmalıdır - Soyadının
ehemmiyeti - Ortografi meselesi.

İnsan toplulukları büyüyüp ki-
şiler arasındaki alâkalar birbirine
girsin ve yaygın bir hal alması
başladığı gündenberi insan adları
tek başlarına kullanılmamıştır.
Çok eskilerde kişilerin adları ba-
balarının adlarıyla birlikte anıl-
ırdı. Un almış soylardan gelen-
ler ayrıca soy adları, lâkaplar,
filân da kullandılar. Ancak um-
muriyetle ortaçağın sonlarına
kadar kişilerin baba adlarıyla bir-
likte anılmaları âdetti.

Daha sonraları, soyadı işi, ka-
nunlarla disiplin altına alındı. Beş
on ananeci aristokratın sıra sıra
birkaç ad sıralanmalarını bir ya-
na bırakırsak, görürüz ki, bugün
bütün belli başlı milletlerde her-
kesin bir adı, bir de soyadı var-
dır (1). Bu işte kimseye benzemi-
yen bir biz varız; yani yalnız biz
soyadı kullanmayız. Türkiye sa-
herlerinden dışarıya çıkıp ta her-
hangi bir memlekette adını öne
sürmeye mecbur olmuş bir Türk
yoktur ki, bu yüzden fena vaziyete
düşmüş olmasın. Bu bizimki bir
fenomendir.

Ama hemen şunu söylemek lâ-
zım: bizde soyadı yok değildir.
Bütün memleketlerde herkesin soyadı
vardır; yalnız İstanbullular, İst-
anbulda yerleşmişler, okumuşlar
soyadı nedir bilmezler. En çok
tanımayan sonra frenkere ba-
karak çift ad kullanmak sevda-
sı bizim entellektüel de de uyan-
dığı zaman küçük adların yanına
uydurma birer ad daha takılmıştır.

Bu fenomen, kendine mahsus
dili, kendine mahsus terbiyesi,
kendine mahsus müziği filân o-
lan ve böylelikle Türk topluluğun-
dan ayrılarak bir ur gibi milli göv-
denin bir tarafında şişip kabaran
enderonun doğurduğu büyük kö-
tülüklerden biridir. Enderon,
türkçü inkâr ettirdiği için
müslümanca olan adların yanba-

(1) Yalnız İspanyollar, hem ba-
ba hem de ana tarafının adlarını
arak iki soyadı kullanırlar.

âhir zaman peygamberliği tas-
lamak reva değildir.

Fikret Adil bu arkadaşlarını
inkâr eden meslektaşımıza yir-
mi senedir yetişmiş olan yüze
yakın muharririn listesini yap-
mış... Acaba ne tesiri olur? Şu
fikrayı dinleyin:
Bir adam, tenha bir kırda ge-
zerken öksürmüş ve kollarını
gere gere:
— Ey! Var mı benden daha
kabadayı bu dünyada... diye
bağırıyor...

Civardaki ağaçlardan birinin
altında biri yatırmış, bu sö-
zü işitmiş o da öksürmüş.
Beriki bunu duyunca hemen
ilâve etmiş:
— Bir ben, bir de sen!..
Nevmit olmalıym. Yirmi se-
nedir yetişmedi ama belki bir
kaç güne kadar yetişir...

FELEK

— Bonsuvar Leylâ!
— Bonsuvar Bedi Muammer!
Ellerimiz süknütle birleşti.. ve
aynı süknütle ayrıldı.
Aramızda hiç bir şey geçme-
mişti!
Odama gelince düşündüm:
Ellerimiz süknütle birleşti san-
dım.. şimdi hatırlıyorum, onunki
ateş gibi yanıyordu ve elimi bra-
rırken sinirli bir takallüsla titre-
di.

Bedi Muammer hasta mı?
Benim içimi, serin bir su içmi-
şim gibi dinlendiren yatkın süknü-
net onda yok mu?

Yemekte çok şendî fazla şen-
di... tuhaf hikâyelerle hepimizi
güldürdü; fakat gözlerinde yanan
sıtmalı ateş benim gözümde kaç-
mıyordu.
Kahveler içildikten sonra:
— Sizi bu kadar güldürdüm..
eğlendirdim. Şimdi de siz beni eğ-
lendirin bakalım.
Leylâ, bana biraz piyano çalar
mısın?
Salona geçtim. Biraz sonra o da
geldi, yanımdaki koltuğa oturdu..
gözlerini kapadı ve dinledi.
Ben ne çaldım? Nasıl çaldım?
Bilmiyorum. Ateşli gözlerinin ha-
yalı birer parlak nur gibi gözlerim
de yanıyordu

şındaki soyadlarını, yani milli ka-
rakteristigi ortadan kaldırmıştır.
Bizde resmi işlerde soyadlarının
kullanılmamasının sebebi budur
(2).
Bu çirkin ve gülünç vaziyetten
kurtulmak için kanun yapmakta
geç bile kadık. Kaç yıldır bir soy-
adı kanunu yapılabileceği söyleniyor-
du. Nihayet şimdi Dahiliye Vekil-
liği böyle bir kanun hazırlamaya
başlamıştır. Gazetelerde bu kanu-
na dair olarak çıkan birkaç satır
okuduktan sonra, şu birkaç
düşünceyi yazmakta kendimi ala-
madım:

1. — Kişileri ayırt edici asıl ad
soyadı olduğu için bu adları al-
rın çok dikkatli olmak lâzımdır.
Her şeyden önce soyadlarının
mutlaka türkçe olmasını, yabancı
bir dilden gelme olmamasına dik-
kat etmelidir. Ama ötedenberi,
meselâ (Hanifzade), yahut (Ma-
yorkas) gibi yabancı dillerden al-
ınma soyadlarını kullanırlar var-
mış.. Bunları türkçeleştirmek lâ-
zımdır. Başka memleketlerde bö-
yle yabancı soyadlarına millileş-
tirildiği ve bundan adlarını milli-
leştirilenler faydalandıkları çok
görülmüştür. Dört senedir süren
büyük muharebeden sonra, tek milli
birliğini kurmak ve korumak için
dört senede daha kadoken bu mil-
let, tam kuvvetli bir milli kül-
tür, yapmak yoluna girdiği bu sı-
rada, soyadları içinde vatandaşları
başboş bırakamaz.

2. — Soyadı, bir soydan, bir fa-
milyadan olan herkes için bir tek
olmalıdır. Başka başka evle-
lerde oturmak, başka başka soya-
dı almaya sebep olamaz.
3. — Soyadı, baba tarafının soy-
adını kullanırlar. Evlenen bir
kız, evleninceye kadar kullandığı
baba soyadını bırakır, kocasının
soyadını alır.
4. — Resmî ve hususî bütün mu-
amelelerde, kişinin hüviyetini bil-
diren soyadıdır. Resmî vesikalarda
soyadları küçük adlardan önce
gelir.

5. — Kanunun ana çizgilerin-
den başlıca den gazete haberinde
(Bayraktar oğlu) diye bir misal
anılıyor. Bu misalden hatırlama
geldi de yazıyorum: soyadlarında
(oğlu) mânasını veren taklâtı
Ruslar, Sırpalar, Bulgarlar gibi bir-
kaç millet kullanıyor. Başka mil-
letler bu işi sadeleştirmişlerdir.
Ben kendi soyumda da bunu kul-
landırmış halde doğru bulmuyo-
rum. İmzalar da soyadları ile
atılır. Çok defa küçük adların
yalnız işi-yalleri kullanılır. Bu
(oğlu) kelimesi imzayı uzatıp güç
leştirdiği gibi, konuşurken de ya-
van düşüyor. Sonra kızlar için
(oğlu) ile biten soyadları tuhaf
olacak. Çünkü (oğul) türkcede
erkek çocuk için kullanılır. Onun
için, Bayraktaroğlu değil, (hele,
Bayraktar oğlu gibi ayrı ayrı hiç
değil) sadece Bayraktar demeli-
dir.

6) Soyadının mühimliğini can-
landırmak için şunu da kaydede-

(2) Ötedenberi yalnız asker-
likte Al'yı öbür Al'den ayırt et-
mek için (filân oğullarından) di-
ye soyadı kullanmak âdetidir.

Kari mektupları

Budanmıyan
Ağaçlar

Fatih'de İtfaiye caddesinin or-
tasındaki ağaçlar senelerdenberi
budanmadığından dal budak sa-
larak otuz metre yükseklik peyda
ettiğinden oradaki evleri güneş
ve havadan mahrum bırakmak-
tadır. Birçok caddelerde ağaçlar
budanmakta olduğundan İtfaiye
caddesindeki ağaçların da budan-
masını Belediyeden rica ederim.

Karilerinizden: Mehmet

yim: medeniyetli memleketlerde,
bir kişiyi küçük adı ile çağırarak
için, ya ana, baba, kari, kardeş,
hala filân gibi yakını olmak, ya-
hut (sen) diye hitap edecek kadar
sık ve eski bir dostluk bulun-
mak lâzımdır. Böylelerinden baş-
kası, daima soyadlarıyla konuşma-
ya mecburdur.

7. — Arap harfleri zamanında,
bir Avrupa diline meselâ kartvizit
bastırma mecbur olanlar adlarını
o dilin ortografisi ile yazarlardı.
Böyle yapanlar bir dereceye kadar
hakkı idiler. Çünkü adlarının
Lâtin harfleri ile belli bir ortogra-
fisi yoktu. Halbuki şu Türk harf-
leri zamanında da böyle yapanlar
pek çoktur. Meselâ Celâl kelimesi-
ni fransızca Djelal diye yazıyor-
lar. Dahası var: Beruta memur
giden bir tanıdığım, kartviziti-
ne, adını Fransız ortografisi ile
ve arapça söyleniş tarzına göre
bastrdığını parmağım ağzımda
görmüştüm.

Halbuki, hele soyadları, amblem
belki, marka gibi bir şeydir. Milli
ortografi ile yazılır; herhangi bir
dille yazarken de o kelime kendi
ortografisini muhafaza eder. Ama
yabancılar onu kendi bildikleri
gibi okuyacaklardır. Buna kim
senin aldırdığı yoktur.

Kanunun bu ortografi meselesini
de dikkate alması herhalde iyi
olur.
8. — Belki de bu soyadı kanu-
nuna bir madde ekliyerek bir tu-
haflığı daha ortadan kaldırmanın
sirasıdır: bizde, başkalarının (Mös
yü) sü, (Her) i, (Sinyor) u yerine
adamına göre, adamın dinine, me-
muriyetine, zenginliğine, köylülü-
ğüne veya şehirliliğine göre, (pa-
şa, bey, efendi, ağa) gibi birkaç
kelime kullanılır (3). Bu türlü ay-
rı edişte ortaçağ kokusu vardır.
Ortaçağ anlayışı, halifelerin
eklesiyaistik rejimi, türklüğün büt-
tün milleti asıl tutan asıldemokrat
karakteristisini on asırlar içinde
bozmuştu. Lâyk Türk Cumhuri-
yetinde bu yol ayrıt edişin yeri
kalmamıştır. Bütün vatandaşlar,
bir sıradadır. Erkekse (bey) dir,
dişi ise (hanım) dr. (Paşa) — Si-
vil saray paşalığı artık kalmadığı-
na göre — (general) demektir.
Bir bakımdan, bizi geri koloni
halkının yanında saf tutmuş gibi
gösteren, yani türklükten müslü-
manlığa geçerek çok müslüman-
laşmış olan (bey) ve (hanım) ke-
limeleri yerine de, tarihimizin şu
vaha bu devrinde kullanılan baş-
ka kelimeler bulsak herhalde da-
ha iyi olacak.

N. H. SINANOĞLU

(3) Hele bazı memurlarımız
vardır... yabancı ellerde kartvizit-
lerine (Bey) tabirini korlar. Bu gi-
bilerin çoğu, Avrupalıların bu ke-
limeyi (kont) gibi falân bir asil-
lik ünvanı sanmalarından istifade
etmek düşüncesi ile bunu yapar-
lar. Bir kısmı da, sadece (Mösyö)
demek olan bu kelimeyi kendi adı
yanında kendinin kullanmasında-
ki tuhaflığı sezmemektedir.

bir iztirapla duydum.

— Hasta mısın Bedi Muam-
mer? dedim.
— Hasta değilim yavrum.. çok
iyiyim.
— Gözlerin yanıyor, başın da a-
teşli mi?
— Hafifçe elimi başıma koydum.
Gözlerini kapadı.
— Leylâ!..
Sesinin sıcak yalvarışı ne tatlı
idi!
— Başımın ateşi saadet ateşi-
dir. Çal Leylâ.. neşeli bir şey çal..
çıldım. mes'ut bir şey çal!
Odama geldiğim vakit Nejat u-
yuyordu.

Yağmurlu bir akşam

Bedi Muammerin defterini, bir
aydır, haris bir kıskançlıkla saklı-
yordum. Onu okumak ümidini, o-
na yaklaşmak saadetini her gün er-
tesi güne bırakıyordum.
Öyle mes'udum ki..
Bugün.. mukaddes bir türbeyi
açar gibi onu açtım. Bütün hisleri-
ni, hayatının mühim heyecanlarını
ta ilk gençliğinden başlayarak oku-
dum.
İstanbulda geldikten sonra yaz-
dığı tahassusatını okurken Jülyet
lerin.. Hanriyetlerin onda yarattık
ları hislerin ne hoş ve ne geçici
 zevklerden ibaret olduğunu, tatlı
* * *

"Bugün boynuma atıldı.. bir

MELEK sinemasında

Zengin ve esrarlı Hindistan'da gizli ve memnu bir aşk
vak'asını bütün heyecan ve güzelliği ile gösteren

KERİM... RACA'nın OĞLU

Büyük süper filmi kemali muvaffakiyetle devam ediyor.

Müessesili: RAMON NOVARRO

filmle ilâve olarak: Paramount dünya haberleri

RADYO

Bugünkü program

18 - 18.45: Nebilo. İsmail Hakkı
Bey.
18.45 - 19.30: Orkestra.
19.30 - 20.30: Fr. ders (ilerlemişlere)
20 - 20.30: Seniye H.
20.30 - 21: Darülbeydi sanatçıları
tarafından temsil.
21 - 22: Tanburi Refik B. ve ar-
kadaşları.
22 - 22.30: Gramofon ve saire.
22.30 - 23.30: Darüttalim.

VARŞOVA 1411 m.
18.05: Gramofon. 19.05: Ha-
fif musiki. 20: Muhtelif. 21.05:
Haffi konser. 22.35: "Monsieur
Hélène" isimli stüdyo temali.
23.20: Sigan orkestrası. 24: Caz

BUDAPEŞTE 550 m.
18.35: Sigan musiki. 20.35:
Opera temsili (ismi bildirilmemiş
tir). Müteakiben: Tagannill caz.

VIYANA 517 m.
18.05: Fransız Eber takımı (ha-
fif musiki). 21.05: Münih'ten nak-
len: "Güzel şeyler beğenilir" isim-
li musikili bir temsil. 22.15: Vi-
yana operetlerinden fantaziler.
23.50: Davit Mathé cazı.

MİLÂNO-TORİNO-CENOVA
18.15: Gramofon. 20.05: Karışık
konser. 20.35: Gramofon.
21.35: Gramofon. 22.05: Bir ti-
yatroyu temsil.

PRAG 487 m.
18.55: Gramofon. 19.35: Al-
manca musikisiz neşriyat. 20.25:
Neş'eli şarkılar. 20.55: Piyano so-
natları.

BÜKREŞ 394 m.
13: Gramofon. 14: Gramofon.
18.05: Karışık konser. 19.30: De-
vam. 20.45: Operadan naklen:
"ZIGEUNER BARON" isimli Jo-
hann Strauss'un operası.

BRESLAU 325 m.
18.55: Beethoven'ın piyano so-
natları. 20.40: Fritz Kreisler'in
eserlerinden keman parçaları (gra-
mofon). 21.05: "Boykot" isimli
stüdyo temsili. 22.30: Eski dans-
lar, yeni şarkılar.

Yeni eserler

İçtihat

Doktor Abdullah Cevdet Be-
yin neşir için hazırladığı ve fa-
kat intişarını gömreden öldüğü
İçtihatın 358 inci nüshası
memleket mütefekkirlerinin ve
dostlarının yazılarının da ilâ-
vesile büyültülerek dün çıkarıl-
mıştır.
Abdullah Cevdet ve onun
yirmi beş senedir her
şeye rağmen kıskanç bir ar-
zu ile neşrine devam ettiği İçti-
hat için bir fatiha demek olan
bu dolgun ve olgun münderre
catlı nüshayı karilerimize hara-

retle tavsiye ederiz.
Bu nüshada merhumun son
yazısını teşkil eden Maarif dai-
remizde başlıklı şayanı dikkat
bir yazı da vardır.

Bugün MAJK'te

LİLY DAMİTA-ADOLPHE
MENJOU Maurice Decob-
ra'nın eser'nden
SFENKS KONUŞTU
ve Orta Mektepten Emi
Ve Arkadaşları
İki büyük film birden

Bu akşam

GLORYA'da
DANS
CİNNETİ
JOAN GRAV-
FORD ve
CLARK GABLE'nin
Muhteşem temsilleri
FOX JURNAL

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Darülbeydi Temsilleri

Bugün suvare saat 21,30 da

Sarı Zeybek Opereti UMUMA

355

Ertuğrul Sadettin T.A.T.

12 - 13 Kanunusani

Perşembe - Cuma

akşamları Kuşdiliinde

2 büyük suvare:

HAMLET ve NERON

Yerler satılmaktadır.

389

Lik maçları

Yarın İstanbulspor Beykozla, Beşiktaş Süleymaniye ile karşılaşacaklardır

Yarın Taksim ve Kadıköy sahalarda lik maçlarına devam edilecek. İstanbulspor Beykozla, Beşiktaş Süleymaniye ile karşılaşacaklardır. Maçın amafih geçen hafta Galatasaray 0-3 gibi mühim bir farkla yenen Türkiye şampiyonunun bu maçta daha ağır basması baskın muhtemeldir. İstanbulspor bu maçı galibiyetle bitirmeye muvaffak olursa lik maçlarının bidadetinde kaybetmiş puvanları telafi edecek ve fiks türün ön safında yer alacaktır. Kadıköy sahasında yapılacak olan Beşiktaş - Süleymaniye maçına gelince: Bu mevsim lik maçlarına tam formda giren Galatasaray ve Fenerbahçe karşı muvaffakiyetli oyunlar çeken Beşiktaşlıların bir fevkaladeli olmaması takdirde bu maçı galibiyetle bitireceklerini ümit ediyoruz. Maamafih tamamen genç oyuncuların takımı ihmal edilecek bir ekip olmadığını Galatasarayla yaptığı müsabakada isbat etmiştir. Aynı günde aynı kulüplerin B takımları da oynayacaklar ve Topkapı - Kasımpaşa, Altınordu - Eyüp ikinci küme şampiyonluğu için karşılaşacaklardır.

Seyrisefain Maçları

Yarın Kurtuluş sahasında Seyrisefain kulübü ile Kurtuluş takımı bir maç yapacaktır. Bu maçı Seyrisefain takımının üç iyi oyuncusundan mahrum olarak çıkacağı söylenmektedir. Kurtuluş kulübünün kuvveti ise hakirlerimizce aşağı yukarı malumdur. Herhalde bu cumada o sahada güzel ve zevkli bir oyun oynanacağı tabiidir. Seyrisefain takımı Pazar günü de Taksim stadyumunda İtalyanlarla karşılaşacaktır. İtalyanlar pek fazla kuvvetli olmamakla beraber acebi tımları içinde hatırı sayılır bir teşek küldür. Seyrisefainlere ve rakiplerine muvaffakiyetler temenni ederiz.

Denizcilik

Türkiye Denizcilik Federasyonundan: 13-1-933 cuma günü Atletizm muallimi Her Abraham ve denizcilik muallimi Her Tegethoff'un nezaretinde ve sporlarının yeni faaliyeti ne hazırlık olmak üzere 10 kilometrolük bir yürüyüş yapılacak.

Toplanma yeri Şişli tramvayı son istasyonudur. Hareket saat 11 dedir. Yürüyüş Şişlide bitecektir. Bu yürüyüş İstanbul'da bulunan her atlet ve denizci amatör gelebilir.

Futbol

İstanbul Futbol heyetinden: 13/1/933 cuma günü yapılacak resmi futbol maçları:

Taksim stadı: İstanbulspor - Beykoz B takımları saat 11,30 Hakem Necmi Bey.

Topkapı - Kasımpaşa ikinci küme takımları saat 13,15 Hakem Necmi Bey.

İstanbulspor - Beykoz birinci takımları saat 15 Hakem Adil Giray Bey.

Fenerbahçe stadı: Beşiktaş - Süleymaniye B takımları saat 11,30 Hakem Saip Turgut Bey.

Altınordu - Eyüp ikinci küme takımları saat 13,15 Hakem Kemal Rifat Bey.

Beşiktaş - Süleymaniye birinci takımları saat 15 Hakem Sait Salâhattin Bey.

Gençler: Vefa K.Kapı - Kasımpaşa saat 9 Hakem İzzet Bey.

İstanbulspor - Fenerbahçe saat 10 Hakem Kemal Rifat B.

Yeni müsabakamız

Galatasaray - Fener maçı arefesinde..

Kim kazanacak ve kaç sayı farkı ile?

Önümüzdeki ay zarfında senelerden beri memleketimizin sporuna kuvvetli rükünler kazandırmış olan Galatasaray - Fenerbahçe kulüpleri tekrar karşılaşacaklardır. Bu münasebetle bir müsabaka tertip ediliyor. Şöyle ki: Şubat ayı zarfında oynanacak olan bu maçın neticesinin ne olacağı ve sayı adedini en iyi tahmin etmek lâzımdır. Büyük bir alaka celbedeceğine şüphe etmediğimiz bu müsabaka keyifli olacak olan karam rilerimizin bize gelen cevaplarını muntazaman her haf-

ta spor sahfemizde ilân edeceğiz. Maçtan sonra kimlerin en iyi tahmin etmişlerse, onlar arasında kur'a çekerek birinciye müteakip devrede arzu ettiği maçın üç davetiyesi, ikinciyeye aynı sıra altında iki davetiye üçüncüye de gene aynı şerait altında bir davetiye vereceğiz.

Cevapların Milliyet spor muharrirliğine yollanması lâzımdır Bugünden itibaren umumi azalarından bir kaç ve Halk fırkası erkânı bulunmuştur. Bakalım kim kazanacak?

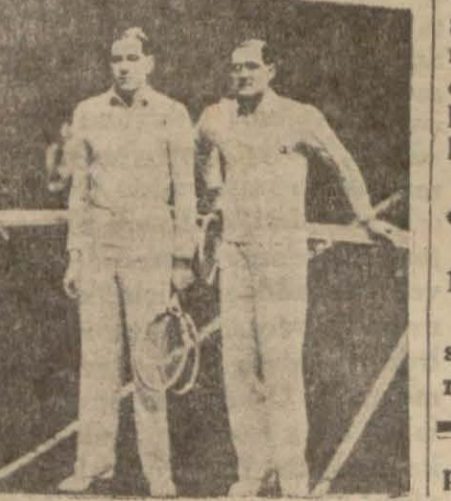
Noel kupası Turnuvası Oynandı

Kupayı Marcel Bernard kazandı

Sporting klüp dö Parinin kortlarında Marcel Bernard bu hafta taraftarlarını tam manasile memnun eden bir muvaffakiyet kazandı. Geçen perşembe Amerikalı rakibi Burwell'i ikise sette de 6-0, 6-0 götürdükten sonra meşhur Landry'e karşı Noel turnuvası finalline kalmıştı. Her iki rakibi maçtan evvel mükayese etmek lâzımgelirse Marcel Bernard'ın avanta olduğu göze çarpar. Çünkü Landry turnuvasının ilk kısmında çok muvaffakiyet kazandı halde sonlara doğru süratlenmiştir. Marcel Bernard a gelince bu genç turnuvasının devamı müddetince hasımlarile

muvaffakiyetli oyunlar oynadı ve formundan bir şey kaybetmemiştir. Marcel Landry'e karşı gayet müteahvil bir oyun oynamış ve rakibini her an müşkül vaziyetlere sokmuştur.

4-2 vaziyete gelince taktiğini değiştirmiş, kısa ve seri top-larla rakibini mütemadiyen koş turarak kendisi daima fileye çıkmıştır. Bu suretle sıkışık bir vaziyette kalan Landry arka arkaya löp yapmak mecburiyetinde kalmış bu sayede Marcel tatbik ettiği sistemin müspet neticesini almış ve seti 7-5 kazanmıştır. Bundan sonra Fransız tenisçisi rakibine verdiği bir sete mukabil diğer bütün setleri kazanarak oyunu galibiyetle bitirmiş ve Noel ku-

MEMLEKETTE

Memlekette

Bu adam da Kim?

Kapıyı çaldı, açan kadını vurdu

Bucaktan yazılıyor: - Çavuşlar mahallesinde oturan deli Ömer kerimesi Fatma evvelki gün kapısını çalan meçhul bir adam tarafından tabanca ile ağır surette yaralanmıştır.

Bu meçhul adam Fatmanın evinin kapısını çalmış ve Fatma kim olduğunu anlamak için kapıyı açtığı zaman hiçbir şey söylemeden silâhını çekip ateş etmiştir. Meçhul şahıs aranmaktadır.

Erbaaya su getirildi

TOKAT 8 - Erbaa kazasına iki saatlik bir dağdan demir borular içerisinde kasabaya kadar su getirilmiştir. Ve demir borular ile de tevzi edilmeğe başlanmıştır. Küçük resimde Tolat valisi Ali Rıza Bey, Halk fırkası kaza heyeti reisi Hüsameddin Bey, meclisi umumi azalarından bir kaç ve Halk fırkası erkânı bulunmuştur.

Kadın yüzünden cinayet

BOLU 9 - Soku köyünde kadın yüzünden bir cinayet olmuştur: Şehirde yemencilik yapan Ali köyde bir kadını münasebet peyda etmiş ve her gece kadının evine gitmeyi âdet edinişti.

Meseleyi duyan kadının erkek kardeşi, birkaç arkadaşını beraber alarak, gece pus kurmuşlar, Aliyi, eve gelirken, balta ile öldürmüşlerdir. Zabıtayı şaşırtmak için de sonradan cesede tabanca atılmışlar ve bacakla da bir çok yerini delik deşik etmişlerdir.

Bundan sonra, cesedi bir çuval içine koyarak orman içine atmışlar ve hemen teravih namazına koşmuşlardır. Namaza gitmekten maksat cinayetin işlendiği sralar da camide bulunulduğunu ispat etmişlerdir.

Maamafih, takibat neticesi mesele meydana çıkarılmış, tevkif kararı verilmiştir. Maznunlar vakayı itiraf etmişlerdir.

Toprak bayramı

İZMİR, 10 - 21 martta Manisada toprak bayramı yapılacaktır. Bütün kazalar halkı bayrama iştirak edecektir.

Yağmur

TIRE, 11 - Bu havaliye dün gecedanberi sürekli yağmur yağmaktadır. Saat sekize kadar Tireye 75, Bayındra 90, Odemiş 121, Torbalıya 134 milimetre yağmur yağmıştır.

Burdur ticaret odasında

Burdurdan yazılıyor: - Ticaret Odası intihabında Hacı Nebi zade Şükrü, Kâhya zade Hamdi, Mustafa, Veysi zade Hüseyin, Hüseyin zade Ali, Kebapçı zade Hüseyin zade Ahmet Beyler Oda idare heyeti reis ve azalarına seçilmişlerdir.

Arabada kaçak eşya

Evvelki gün İzmir Vilâyet Jandarına Kumandanlığın yapılan bir ihbarda, saman yüklü bir arabanın bazı kaçak eşyayı İzmirde getirmek üzere Torbalıdan hareket ettiği bildirilmiştir.

Bu ihbar üzerine Jandarına Kumandanlığı İbrahim Bey yanına birkaç jandarma neferi alarak Seydiköy yoluna çıkmış ve tertibat almıştır.

Tarif edilen araba birkaç saat sonra yolun üzerinde görülmüş ve durdurularak içerişi araştırılmıştır.

Araştırma neticesinde, 2 yük tıbbeki ve mühim miktarda iskambil kağıdı bulunmuştur. Arabacı tevkif edilmiştir.

Arabacının verdiği ifadeye göre, arabanın sahibi Mehmet oğlu Süleymandır ve içerisindeki kaçak eşya Torbalının Hortine köyünden Ali isiminde birine aittir. Tahlikeye başlanmıştır.

Uludağ'da ski

Bursadan yazılıyor: Atletizm antrenörü Her Abraham geçen hafta şehrimize gelenek Vali Fatih Beyi ziyaret etmiş ve bu ziyaretinde Uludağ'da yapılacak olan Sky müsabakaları için müzaheret ve yardım temenni etmiştir. Valimiz kendisine bu sporu büyük bir alaka ile himaye ve ne gibi ihtiyaçları olursa derhal temin edeceğini bildirmiştir. Her Abraham ayrıca yeniden faaliyete geçen Turgut kulübü ve spor federasyonunu ile de temas etmiş ve bu teşekkülün bu işle bizzat meşgul olmalarını anlayınca tertibat il-

Milâsta az zamanda görülen yenilikler

Halkevi için bina yapılacaktır

MILAS (Milliyet) - Burası, az zaman içinde büyük ilerleme adını almış bir kasabadır. Milâsta elektrik yenidir, sinema yenidir, park yenidir, velhasıl medeni ihtiyaçları tatmin edebilecek vasıtalar - pek az olmakla beraber - hepsi yenidir. Bütün bu yenilikleri, az bir zaman içinde, bulabildikten sonra şükretmek te var; lâkin gördüğü artkça ihtiyaçlar çoğalıyor ve insan daima başka şeylerle karşılaşmak istiyor. Bahusus ilk müteaddit hamlelerin birdenbire tevakkufu daha hazin oluyor. !

Milâs, tahsile, ilmi irfana istekli bir muhittir. Bu şehrin ve civarının birçok gençleri İzmirde, İstanbulda hattâ Avrupada okumakta ve okumaktadır. Büyük ilk mektep binaları talebeye alamakta, orta mektep, talebe hücumundan yeni bir binaya çıkmak arzusunun göstermektedir. Fakat yarının neslini istenilen bir ruh ile yetiştirebilmek için yalnız mektep ve ona gösterilen sevgi kâfi değildir. Bütün gençliği mektep duvarlarından dışarda dahi, fadvallı birleşmeler içinde yaşatmak lâzım geliyor ki; işte Milâs bilhassa bundan mahrumdur.

Halkevi teşkilâtı kazalara teşmil edilmediğinden, bittabi burada böyle bir birleşme yeri yoktur. Halk Fırkası - bulundugu binanın darlığından - vâsi teşebbüs-

lerde bulunamamaktadır. Maama fiş şimdiki bina iyi bir fiatte satıldığı takdirde, her türlü ihtiyaçları elverişli bir bina yapılacaktır. Bu bina mükemmel bir konferans salonunu, kütüphaneyi ihtiva edecektir. Fakat henüz bu fikirin kuvveden file çıkması zamanına muhtaçtır. Milâsta spor teşkilâtı da zayıftır. Sinema henüz hem sessizdir, hem de iyi filmler getirmemektedir. Binaenaleyh hâkin ve bilhassa gençliğin bütün kıymetli vakitleri kahvehanelerde oyunla geçirilmeğe mahkûm kalmıştır. Yılbaş münasebetile başlıyan kumarçılık maalesef devam ediyor. Bütün bu teşkilâtsizlik yüzünden güzel bir yılbaş gecesi geçirmek kabil olmamıştır. O gece bütün kahveler ve kazınolar birer kumarhane hâline almıştır. Eskiden Milâs'ta böyle münasebetlerle, nezih balolar ve neşeli bahçe eğlenceleri tertip edilirden, bu seneler pek sönük ve istifadesiz bir halde geçmektedir. Bunun en büyük müsebbibi olarak iktisadi buhranın ileri sürüyorlarsa da; diğer taraftan para ile oyun oynanacağına göre, bunun pek büyük dahli olmasa gerektir.

Böyle münevver bir kazamızı bilhassa gençlik teşkilâtından mahrum görmek insana pek acı geliyor.

A. N.

Rumelihani Cinayeti

Yunanistanda yakalanan katil ne diyor?

ATINA, 9. - Rumeli hanında kardeşi Sokrat ile beraber madam Antuaneti parasına tamaan boğmuş olan Yani burada tevkif edilmiştir. Katil sorguya çekilmek için müstantiklikten 48 saat mühlet almış idi. Bu mühlet dün bittiği cihetle ifadesi alınmak için müstantik buzuruna çıkarılmış ve bir dava vekili tuttuğu cihetle, ifade vermek için yeniden 24 saatlik ikinci bir mühlet daha almıştır.

Katil müstantik tarafından sorulan suale, madam Antuanetin öldürüleceğini evelden bildiğini hatırladığını ve şahit olduğunu söylemiş, fakat ihtiyar kadını kendisinin boğduğunu reddetmiştir.

Katil müstantik buzurundan çıkarken madam Antuanetin oğluna karşı şaşkınlıkla, onun tecavüzüne uğramıştı.

Müstantik ile katibi araya girecek genç katili kurtarmışlardır. O zaman maktül kadının oğlu katilin yüzüne tükürmekle ikifa elemiştir.

Katil istinkat dairesinden müteferrikaya sevk edilmiştir. Katil, tevkif, edildigi gün madam Antuaneti öldürdüğünü itiraf ettiği halde şimdiki cinayeti kardaşı ile beraber Çırağ Todorinin irtikâp ettiğini iddia etmekte ve bu suretle yakasını sıyrarak istemektedir.

Katil, cinayeti itiraf ettiği gün o rada hazır bulunan ve şimdiki inkâr yoluna sapmasını sebeplerini soran gazetecilere, polis dairesinde dayak yemekten korktuğu cihetle, cinayeti kendisinin irtikâp ettiğini söylediğini, şimdiki müstantik huzuruna çıkararak dayak yemek tehlikesi kalmadığı cihetle, hakikati söylediğini iddia etmiş, madam Antuaneti öldürmenin kardaşı Sokrat ile beraber Todorinin irtikâp ettiğini tekrarlamıştır.

Todorini inkâr ediyor

Şehrimizde mevkul bulunan Todorini ise cinayeti katiyen inkâr etmiş ve Todorini iddia ediyor. Todorini göre Yani kendisine vakayı anlatmıştır. Todorinin cinayete hiçbir suretle münasabeti yokmuş.

İspirtolu benzin

ANKARA, 11. - Ziraat Vekâletinin hazırladığı bir kanun lâihasına göre benzinde yüzde on nispetinde ispiro karıştırılması esas kabul edilecektir. Tayıare benzinleri bundan müstesna olacaktır.

mal etmek üzere İstanbul'a dönmüşdür.

Her Abraham (Sky nokta) nazarından Uludağ'ın İsviçre dağlarından çok daha müsait ve güzel olduğunu söylemiştir.

Müsbakalara Her Abrahamdan mada meşhur sporcularımızdan Ekrem Rüşdü Beyle 20-25 ecebni de gelecektir.

Sky yarışları Uludağ'ın Sartalan ve Karabelen havalisinde yapılacaktır. Karabelen'e bir imdat kulübü kurulacaktır.

Poliste

Surahi Kırılınca

Hırsız da yakayı ele verdi

Polisler, birkaç evi birden soymak çüretinde bulunan sabıkalı bir hırsız yakalamışlardır. Maruf sabıkalardan Edirneli Hüseyin Eyüp taraflarına gitmiş, bir müddet orada dolandıktan sonra Defterdara geçmiş tir. Hüseyin burada birkaç evi gözledikten sonra Ahmet Ef. isiminde bir zatın evini gözüne kestirmiş ve cebindeki maymuncuklarla kapıyı yavaşça açarak kimsese sezdirme den içeriye girmiştir. Bu sırada evdekilerin yukarı katta bulunmalarından istifade eden sabıkalı Hüseyin alt katta eline geçen eşyaları teker teker toplamış ve yine kimsese duymadan dışarı çıkmıştır. Sabıkalı Hüseyin kaldığı malları az bulmuş olacak ki yine o civarda Şemsettin Ef. isiminde birinin evine girmiş ve birçok eşya daha topluyarak kapıyı açmış ve dışarı çıkmıştır. Fakat Hüseyin yüklediği eşyaları götürürken büyük bir sürahi birdenbire kırılarak kırılmaya başlamış ve bir şangırıtı kopmuştur. Kırılan sürahinin sesini işiten devriye memurları yetişerek Hüseyini yakalamışlar, karakola götürmüşlerdir.

Yangın

Dün sabah saat 8,30 da Fatih'te Selim Paş. yokuşunda belediyyeye ait ahırların amele koğuşundan yangın çıkmışsa da genişlemesine meydan verilmeyen derhal söndürülmüştür.

Sirkat iddiası

Taksiminde ahşık eden Kadri isiminde bir dün saat 13 te polise müracaat ederek dükkânını ten:tezlemeğe getirdiği Recebin bavalıunu açarak eşyalarını çaldığını iddia etmiştir. Recep yakalanmıştır.

Kaza

Hacı oğlunda Artin efendinin yeni yaptırdığı binada çalışan Serkis kazaen yere düşmüş ve başından ağır surette yaralanmıştır. Serkis Balat hastahanesine kaldırılmıştır.

Yağ malinası

Arapcaminde kalafat yerinde tor nacılı yanan Nobar Efendinin bundan bir müddet evvel 30 lira kıymetinde bir yağ malinası çalmıştır. Nobar efendi bu malinasını o civarda hırdavatçılık yapan Herat Efendinin dükkânında görmüş, polise haber vermiştir. Tahlikeyet neticesinde malinasinin bir müddet evvel Nobar Efendinin yanında çıraklık yapan İzzet tarafından satıldığı anlaşmış ve İzzet yakalanmıştır.

Cüretli bir hırsız

Şark şimendifer kumpanyası amelesinden Şibinkarışarlı Dursun Efendisi gece saat 12 raddelerinde Bakırköy istasyonu bileti gişesinin camlarını keserek içeri girmiş para

Dünyada neler oluyor?

Doğar doğmaz 18,000,000

Libby Holman'ın bir oğlu doğdu

FILADELFIA, 11. A. A. - Bir bütün fabrikasının sahibi olup geçen bazıranda esrarlı ahval ve şerait içinde ölü bulunan genç milyoner Smith Reynolds'un dul karısı mis Libby Holman'ın bir erkek çocuğu dünyaya getirmiştir.

Bu çocuk babasının 18,000,000 dolar tahmin edilen servetine birinci derece varis olmaktadır.

Libby Holman'ın kocasını öldürmekle zan altına alındığı, fakat masum olduğunu sonradan ortaya çıktığı henüz hatırlardır.

FILADELFIA, 11. A. A. - Libby Holman'ın dünyaya getirdiği erkek çocuk doğduğu zaman tartılmış 3 libre gelmiştir.

Çocuk bir kulukça makinesinin içine konmuştur.

Almanya'da işsizler

BERLIN, 11. A. A. - Volf ajanından:

Almanya'daki işsizlerin miktarı birinci kânun sonunda 5.773.000 kişiyi bulmuştur. Bu miktarda birinci kânunu 15 indenberi 189,000 kişilik bir tezyüt görülmüştür.

Bununla beraber mevsime ait sevelerden ileri gelen bu çoğalma evvelki devrelere nazaran daha az sevi olmuştur.

Londrada sis

LONDRA, 11. A. A. - Londra yollarının kesif bir sis kaplanmış. Otokolar işlemekte ve tramvaylar gecikmektedir.

Yeni bir kabili sevk balon

PARIS, 11. A. A. - 10,000 metre mikabındaki (9) kabili sevk balonu Orlyde tecrübelerini ikmal etmiştir. Balon bütün kuvvetle ve saatte vasa ti 112 kilometre katetmek suretiler 3 saat tecrübe yapmıştır. Bu balon, deniz kuvvetlerine tahsis edilecektir.

Bir tayyare kapaklandı

CEZAYİR, 11. A. A. - Sabahleyin bir posta deniz tayyaresi, Marsil yaya gitmek üzere hareket edeceği sırada şiddetli dalgaların tesirile kapaklanmıştır.

Telsiz telgraf memuru ölmüştür. Makinist ile pilota birşey olmamıştır.

Ruh sarsıntısı

VARŞOVA, 11. A. A. - Varşova istinaf mahkemesi geçen sece ağık sanayci erbabından Brunon Boy'u krskançlık üzünden öldüren Voroneckann muhakemesine istinaf bakanlığı, Voroneckann evvelce mahkûm olduğu 3 sene kalebentlik cezasını 3 sene hapse tahvil etmiştir.

Mahkeme verdiği hükmün esbabi mücibesinde Voroneckann şiddetli bir ruh sarsıntısını tesiri altında bu cinayeti işlediğini beyan etmiş tir.

Hindistan ile Japonya arasında telsiz

BOMBAY, 11. A. A. - Vali umumiilik icra meclisi azasından M. Frank Noyce, Japonya ile Hindistan arasında vücude getirilen telsiz telgraf servisinin küşat resmini yapmıştır.

Mümaileyh, Japon münakalat nazırı M. Minamiyi bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Bundan sonra bir ziyafet verilmiştir.

Vali umumi lord Villington, telsiz telgraf kumpanyasına bir telgraf göndermiştir.

Mümaileyh, bu yeni muhabere vasıtasile beynelmilel müvedette bir amil olması temenni ve ümidini izhar etmiştir.

Vapur kim silâh attı

STRASBOURG, 11. A. A. - Rhin nehrinde vapur işletme kumpanyası, Strasbourg bayrağını taşıyan Condor vapuruna Rhin nehrinde Coblenze şehrinin biraz ilerisinde Rhin'in sol sahilinden 20 kadar kurşun atıldığı bildirilen ve bir Alman menbandan gelen haber dolayısıyla izahat vermiştir:

"Condor vapuru Coblenze civarında Rappard'dan hareket ettiği sırada gemisinin süvarisine atıldığı birkaç el silâh atılmıştır. Süvariye birşey olmamıştır. Bu kurşunların grev illan ettiklerinden dolayı kara çıkartılan bir kısmı tayfa tarafından atıldığı anlaşılmiştir. Alman zabtası, suçluları şiddetle aramaktadır.

çalışken cürmü meşhur halinde yakalanmıştır.

Tramvaydan düştü

Dün saat 12,15 da Cevdet isiminde bir Bayazıt - Kurtuluş tramvayından nasilsa yere düşmüş ve başında yaralanmıştır. Cevdet Cerrahpass hastanesine götürülmüştür.

T. D. T. Cemiyetinin umumî merkez heyetinin kararları

ANKARA, 11. A. A. — T. D. T. Cemiyeti Umumi Kâtipliğinden: T. D. T. Cemiyeti Umumi Merkez Heyeti bugün Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Beyin Reisliği altına toplandı. Vilâyetlerden derleme talimatnamesi üzerine sorulan noktalara verilecek cevaplar tespit olundu. Cemiyetin ileri işlerine ait birçok mes'eleler müzakere olunarak karara bağlandı. Lengüistik ve Filoloji kolunun çalışma programı okunarak çok geniş olan programın gelecek kurultaya kadar tahakkuk ettirilebilecek kısmının da hazırlanıp ilâvesi münasip görüldü. Cemiyet nizamnamesiyle lûgat ve istilâh kolu talimatnamesinin bastırılması da tekrâr etti. Umumi merkez heyeti önümüzdeki pazar günü saat 15 te tekrar toplanacaktır.

T. I. C. I. U. merkezi toplanıyor

ANKARA, 11. A. A. — Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Umumi Merkezi yarın toplanacaktır. Umumi Merkez Reisi Erzurum meb'usu Aziz Beyin şimdikiye kadar yapılan işler hakkındaki izahatı dinlendikten sonra, Atletizm Federasyonunun, teşkilâtile alakası kesilen bazı mensuplar ve harici temaslarda mezuniyet ve pasaport alınması, İstanbulda bir pist yapılması, orta mekteplerin jimnastik programlarına atletik idmanlarını da ilâvesi hakkındaki teklifler ile federasyonunun Avrupa gürüş şampiyonluğuna iştirak edilmesine dair teklifleri müzakere edilecek ve aynı zamanda memleketimizde binicilik, atıcılık, dağcılık, kızakçılık sporlarını tanzim ve tamim edecek bir heyetin vücutte getirilmesi ve Çanakkale ve Aydın Vilâyet merkezlerinde birer spor müntakası teşkil edilmesi meseleleri görüşülecektir. Gürüş, futbol, iskirim federasyonları Reisleri içtimada bulunmak üzere şehrimize gelmişlerdir.

Benzine ispirto karıştırılacak

ANKARA, 11. A. A. — Bir nisbet dahilinde ispirto karıştırılarak yapılan benzini iyi neticeler verdiği tecrübe ile sabit olduğundan memleketimizde de benzinin ispirto karıştırılarak sarfi tekrârı etmiş ve bunun için ziraat vekâleti bir kanun lâihası hazırlamıştır. Benzine katılacak ispirtonun miktarı, yüzde 40 a kadar artırılabilir ve memleketimizde henüz buna tekkübül edecek miktarda ispirto olmadığından şimdilik bunun yüzde ona tahdidî düşünülmektedir. Bu kanunun gayelerinden biri memleketimizde patates, mısır ve emsalı toprak mahsullerinin kabil olduğu kadar zürümünü arttırmaktır. Bu yolda kullanılacak ispirto temini etmek üzere hükümet tarafından muhtelif yerlerde ispirto fabrikaları açılacaktır.

Izmir ithalât tacirleri ve Ottawa konferansı

İZMİR, 11. A. A. — Şehrimiz ithalât tacirleri bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda Ottawa konferansında ticari ve sanai işler hakkında itihâz edilen kararların memleketimizde ithalâtçıların ne derece ve ne şekilde müteessir edeceği hakkında mukarreratta bulunmuşlardır. Ottawa konferansında verilen kararlara mukabil tacirlerimizin tespit edilen vaziyetlerine karşı tedbirler alınmak üzere iktisat vekâletine gönderilecek mufassal bir rapor ihzar edilmiştir. İhracat tacirleriyle sanayicilerimiz de kendilerini alâkadar eden vaziyetler hakkında aynı şekilde hareket edeceklerdir.

Posta Tayyareleri

Bu sabah uçuş tecrübeleri yapılacak

Amerikadan getirilmiş olan iki yol tayyaresi bu sabah Yeşilköy tayyare meydanında birer uçuş tecrübesi yapacaklardır. Tayyareler İstanbul üzerinden biraz dolacaklardır. Bu münasebetle Vali Muhittin B. i gazeteciler tecrübe hazır bulundukları ve arzu edenler şehir dışında bir tayyare gezintisi yapacaklardır. Vali Muhittin B. bilhassa yapmak arzusunun ihzar etmiştir. Ankara-İstanbul hattına tahsis edilen bu tayyarelerin yarından itibaren muntazam seferlere başlanması muhtemeldir. Tayyarelerle şimdilik posta nakledilecektir, yolcu nakliyatına bir müddet sonra başlanacaktır.

Fırka vilâyet Kongresi

Yarın toplanıyor, hazırlıklar bitti

C. H. Fırkası İstanbul vilâyet kongresi yarın toplanacaktır. Kongre hazırlıkları tamamen ikmal edilmiştir. Kaza kongrelerinin zabıtları tamamlanmış ve tasnif edilmiştir.

Üzümcülük müte-hassısı vefat etti

İZMİR, 11. A. A. — Ziraat Vekâletinin İzmirde üzümcülük mutabakatı olarak çalıştırılmakta olduğu A. Lerikalı mutabakat M. Nogar, 12 Ocak günü durgunluğundan ölmüştür.

Baytar umum müdürünün teftişleri

ANKARA 11 (Telefonla) — Ziraat Vekâleti baytar umum müdürü Sabri Bey'e yeni veba teşhis bulmuş olan bakteriyolog baytar Süreyya Bey teftiş ve teftiş için Sivasa gitmişlerdir.

Otobüs Rekabeti

Şimendifer kongresi ne neticeye vardı

Türkiye Şimendifer idareleri kongresi dağılmıştır. İttihâz edilen mukarrerat hakkında aldığı netice malûmat şudur: Şimendifer idareleri, şimendifer güzergâhında işleyen otobüs ve otomobil gayri müsavi şeraitle rekabet yaptıkları kanaatinde idirler. Bunlara göre, şimendifer idareleri, hükûmete kilometre teminatı, hissi teminetti vermekte ve ayrıca hükümetin kabul ettiği tarifeleri tatbika mecbur bulunmak tadırlar. Halbuki otobüs ve otomobiller, bu kayıtlara tâbi bulunmıyorlar. Arada rekabet için bu itibarla gayri müsavi şerait mevcuttur. İşte Kongre, bu müsavatsızlığın izalesini istemektedir. Kongre mukarreratından bahis le Hükümet nezdinde temenniyatla bulunulacaktır.

Vilâyetlerde tevhit bitti

İnhisar idareleri taşra teşkilâtının tevhitinde bîhüf bîtmıştır. Son olarak Konya, Adana, Antep ve Diyarbakır Tütün, tuz ve mükirat inhisarları da birleştirilmiş ve buralarda birer İnhisarlar Başmüdürlüğü teşekkül etmiştir.

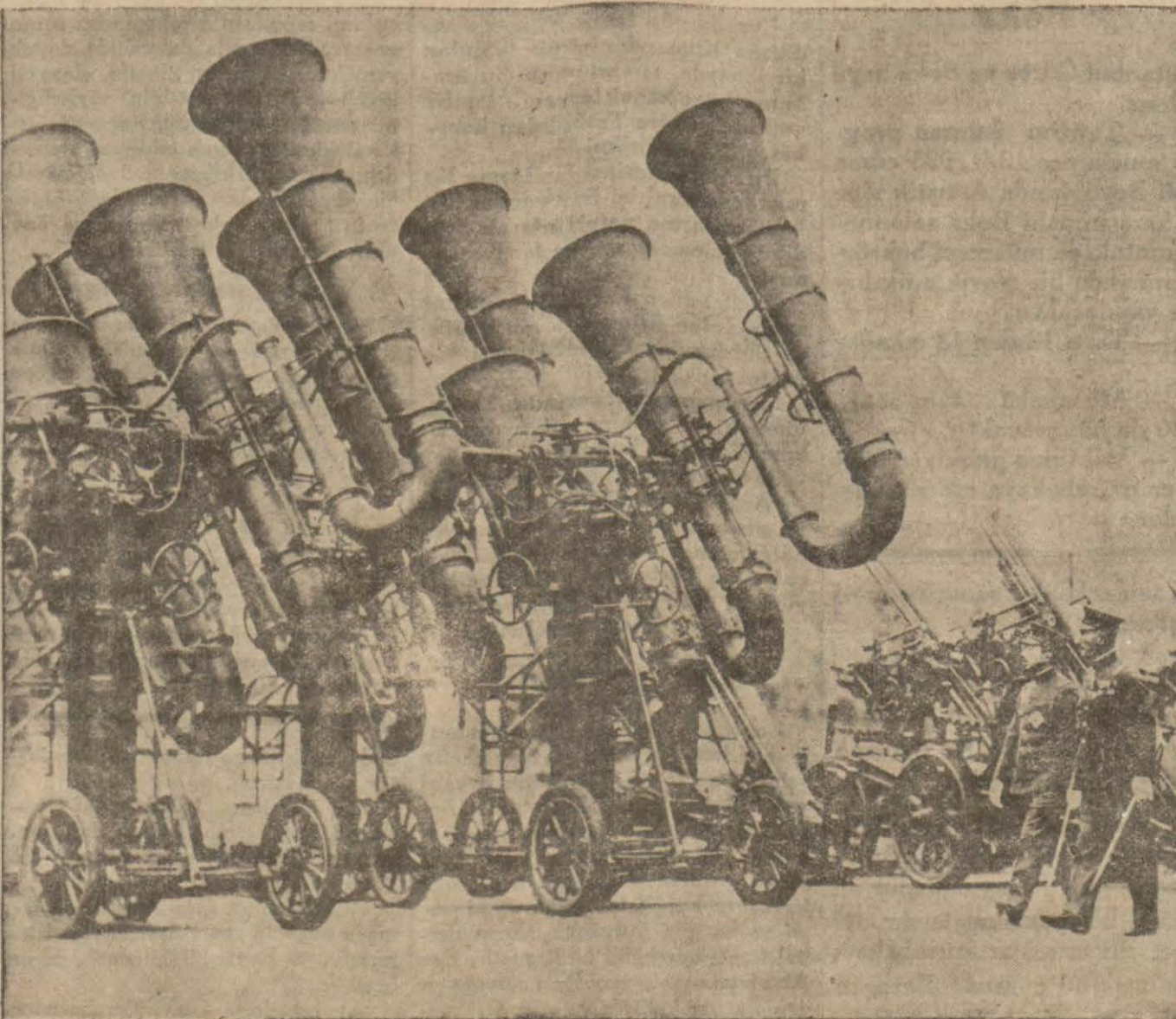
Ticaret odaları kanunu

ANKARA, 9. — İktisat Vekâleti ticaret odaları kanununda tadilat yapmağa lüzum görmektedir. Mevcut ticaret odaları kanunu, bugünkü ticari ihtiyaçlara göre değiştirilecektir. Yeni kanuna ilâve edilecek maddeler arasında ticaret odaları birlikleri de vardır. Vekâlet, her mütakadde odalar arasında birer birlik teşkilini faydalı bulmaktadır. Meselâ İzmir mütakadde ticaret odaları, üzüm, incir, tütün palamut gibi istihâl sahalarda bulunmakta ve ayrı ayrı kararlar vermektedir, vekâlete bu yolda müraacatlar da bulunulmaktadır. İzmirde ticaret odaları birliği teşkil edilecek olursa, odalar aynı meseleler etrafında müşterek kararlar vereceklerdir.

Orman müdürleri arasında tebeddülât

ANKARA, 9 — Vilâyetlerdeki orman müdürleri arasında bazı tebeddülât yapılmıştır. Ankara orman müdürü Avni Bey Konya orman müdürü Hüseyin Bey, Konya orman müdürü Alâettin Bey Ankara orman müdürlüğüne, Trabzon orman müdürü İbrahim Bey, Çanakkale müdürlüğüne, Kastamonu orman müdürü Hülsü Bey Trabzon orman müdürlüğüne, Çanakkale orman müdürü Osman Bey Adana müdürlüğüne nakle edilmişlerdir. Orman kontrolörleri arasında da birçok değişiklik yapılmıştır. Ankara orman kontrolörü Nafi Bey Kastamonuya, Adana orman kontrolörü Veli Bey Ankara ya, Antalya orman fen memuru Saffet Bey Ankara fidanlığı fen memurluğuna naklolunmuşlardır.

Tayyare taarruzuna karşı kullanılan müdafaa silâhlarından

Bu atletlerle taarruza gelen tayyarelerin uzaktan sesleri iştilmektedir. Japon ordusunun Mançuride kullandığı yeni harp silâhlarından

Seyahat notları

Sincaplar, Kuşlar vesaire

(Başı 1 inci sahifeden)

lerler. Bir gün kuşların iltifatına bir türlü mazhar olamayan şişman bir kadını asabiyyetten hıçkırma hıçkırma ağladığını görmüştüm. Kuşlar her nedense bu kadını sevemişti.

Paris civarında, "Anyer" de, güzel yontulmuş taşları, hazin kitabeleri, çiçekleri, parmaklığı ve beğenilerle bir köpek mezarlığından bana bahsetmişlerdi; Frankfurt'ta da bir kedi darülacezsinin bulunduğu söylerler. İkisini de görmeğe vakit bulamadığım müteessirim. Hayvan muhabbetinin böyle gülmüğe kadar mübalâğa edildiği bu memleketlerde, bütün mahallâtin sarımsak do laş olduğu neğeli bir "Buda" cenetine benzer. Frankfurt sokaklarında Salibi ahmer mekteplerinde terbiye görmüş köpekler, kör dilenciler klavuzluk ederler; güneşte başlarına havır sapına geçirilen ve serin havalarda da palto giydirilen vıkarlı ve sıhhatli beygirler, kamçıyla değil, tatlı sözlerle idare edilirler...

Hayvanın böyle insana dost ya pılabildiği bir memlekette insanların hep güler yüzlü olduğunu; herkesin birbirini edeple selâmladığını; çocukların büyüklere hürmetle yol verdiklerini; sokaklarda kavga ve dövüş hiç tesadüf edilmediğini; bulasık sarhoş nâraları işitilmediğini; halhuk birtakım hayıyethurcu ayırdıkları tâbi tutulmadığını, şimendiferlerde, tramvaylarda bir tek mevki bulunduğunu ve bütün meslek farklarına rağmen herkesin aynı mevkiide seyahat edecek kadar karşılıklı bir saygı tasadüğünü söylersem size, şaşacağınız bir şey söylemiş olmam.

Ahmet HAŞİM

Vilâyetlerin Borçları

(Başı 1 inci sahifede)

ler, hususi bütçelerinden muallim mekteplerine yardım hissesi olarak ayrılmış fak eden yüzde on lardan Maarif Vekâleti hesabına tahakkuk edip te henüz alınmamış olan paraları 1927 mayıs sonuna kadar ödeyeceklerdir. Bu borçtan her sene ne miktardırın tesviyesi lâzım geleceği Dahiliye, Maliye ve Maarif vekâletlerine tesbit olunacaktır. Bu borçları ödemiş vilâyetlerin maliye de olan alacakları borçlarla mahsup edilecektir. Bu paraların muallim mektepleri tesisiatı tamamlanacak ve Ankara'da vücutte getirilmesinde zaruret görülen millî kütüphane, müze ve Akademi binaları inşa olunacaktır. İstanbul vilâyeti borçlu değildir. İzmir borcu 76 bin 756 liradır. Diğer vilâyetlere nazaran borçları kabarık olan vilâyetler şunlardır: Aydın, Balıkesir, Diyarbakır, Gazi Antep, Kars, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Samsun, Sivas, Yozgat. Vilâyetler zimmetinde kalan bu paraların yekünü 2 milyon 503 bin 892 liraya baliğ olmaktadır. Lâihâ mecliste cumartesi günü görüşülecektir.

Ziraat bankası 15 milyon kilo Buğday aldı

(Başı birinci sahifede)

da ziraat iktisat profesörlüğünü de yapacak olan mütehasıs M. Falge ailesini getirmek üzere birkaç güne kadar memleketi ne gidecek ve martta işinin başında bulunacaktır. Enstitüler bu sene zarfıda halen Almanya da profesörlük yapmakta olan 10 kadar mütehasıs daha temini için Ziraat vekâletince teşebbüsata bulunulmuştur.

Baytar mektebi

Yüksek Baytar mektebi önümüzdeki teşrinievvel ayında Ankara'da tedrisata başlamış olacaktır. Ziraat, baytar, tabii ilimler ve ziraat san'atları fakültesi aynı zamanda İstanbulda Orman Mektebi âlisine talebe yetiştirecektir. Yani mezkûr mektebin tahsilinin bir iki sınıf kısmı bu fakültede hazırlanacaktır.

Adana pamukları

Ada pamuklarının hastalıklı oldukları şayiaları münasebetiyle bu pamukların tathiri ehemmiyetle nazarı dikkate alınmış ve Mersinde bir pamuk tathir müessesesi yapılmasına ve kâletçe karar verilmiştir. Maki neler sipariş edilmek üzere dir.

Manası Anlaşılamadı

(Başı 1 inci sahifede)

Ticaret müdürlüğünde yapılmış Komisyon şu neticeye varmıştır: Esnaf kelimesinin sureti umumiye tarifine imkân yoktur. Esnaf tabiri muhtelif zamanlarda muhtelif manalar ifade etmiştir. Bir devirde esnaf addedilen bir zümre başka bir devirde bu hudut haricinde kalmıştır. Yalnız muhakkak olan şu ki esnaf şu şartlar dahilinde tavafit etmek kabilidir:

- 1 — Bedeni say ile çalışanlar.
 - 2 — Az sermayesi olanlar.
 - 3 — Fazla muavinin olmayanlar.
 - 4 — Yüksek bir tahsili ihtiyâz göstermeyen işleri yapanlar.
- Komisyon esnafın mukabili olan Arisan kelimesini ele almış ve bu noktadan müteale yürütmüştür. Hamal gibi adalı kuvvetle çalışanlar esnaf kelimesi mâna ve şumulü haricinde kalmaktadır.

Barzan kabilesi rahat durmuyor

BERUT, 10 — Bağdattan verilen malûmata göre, Barzan havalisinde yeni kargaşalıklar başlamış ve bir isyan başgöstermiştir. Barzan kabilesine mensup, efradı kuvvetli bir çete Serkesar mütakasına tecavüz etmiştir. Çete ile Irak kuvvetleri arasında bir buçuk saatlik kanlı bir müsademe yapılmıştır. Irak hükümeti hâdiseyi ehemmiyetli telâkki ettiği için yardımcı kuvvet göndermiştir. Müsademede her iki taraf ta mühim miktarda yaralı bırakmış, çeteden 4, Irak askerlerinden 3 kişi ölmüştür.

Eğlence Dört mevsim

Misafirlerimizden dört kişiye müstatil şeklinde birer mukavva veriyoruz. Bu mukavvalardan her birinin üzerine bir mevsimin ismi yazılır ve misafirlerimizden bu mukavvalardan birinin zarfa konmasını ve kapatılmasını rica ediyoruz. Onlar da kendi aralarında dediginiz gibi yapıyorlar ve siz hangi mukavvanın zarfa konduğunu görüyorsunuz. Sonra zarfı açıyorsunuz ve açmadan içinde hangi mevsimin ismi yazılı olduğunu söylüyorsunuz. Zarfı açıyorsunuz ve hakikaten bu mukavvada dediginiz mevsimin ismi yazılı çıkıyor. Bu nasıl oluyor? Zarfın masa üzerindeki vaziyetine göre. Yukarıdaki resim hileyi i zah etmeğe kâfidir. Amudi olursa bahar, ufki olursa yaz, sağa meyilli olursa sonbahar, sola meyilli olursa kış.

Yalnız bu oyunu yapmağa için dört kişiden bir tanesile evelden konuşmuş olmanız lâzımdır. Çünkü o zarfa hangi mevsimin ismi yazılı mukavvanın konulduğunu bildiği için, zarfı sizin derhal içindekini anlatacağınız bir şekilde masa üzerine koyacaktır.

KARTPOSTALLAR

Kart postal oyunu. Bir çok kart postallar seçiniz. Fakat öyle manzara resimleri değil. Hayvan, meyve resimleri gibi. Bunları karıştırınız ve her kese başına ne çıkarsa bir kart vercinizi söyleyiniz ve kart postallar kapalı olarak her kese birer birer tevzi ediniz. Bu oyunun eğlenceli tarafı şudur: Meselâ şişman bir adama bir çocuk resmi, kaynanaya bir yılan, bir başkasına armut, hafif beyinliye bir kuş isabet edebilir.

En eski dava

Bir dava ne kadar uzun süre bilir? Romanyada hâlâ rüyet edilmekte olan bir dava bu hususta bir rekor teşkil etmektedir. Bu dava tâ 1307 senesinde başlamıştır. O sene içinde Peldoria şehrinde sari bir hastalık çıkmış ve ahali âfetin sonunu beklemek için dağlara çekilmişlerdir. Bilâhara evlerine dönmek istedikleri zaman, her tarafın yabancı aileler tarafından işgal edilmiş olduğunu görmüşlerdir. Yeni gelenler, şehrin terk edilmiş olduğunu iddia ederek, yerleştikleri yerden çıkmağa istememişlerdir. Evlerin eski sahipleri, mallarına cebren tesahül edecek derecede kuvvetli olmadıkları için, mahke meye müracaatla dava açmışlardır. Bu dava hâlâ devam etmektedir. O adamlar ölmüşler, fakat dava nesilden nesile intikal etmiştir. Demek ki altı yüz yirmi beş seneden beri hâlâ mahkeme bu hususta bir karar verememiştir.

Duvar inşa ve tamiri ilânı Karaağaç Müessesatından:

Keşif bedeli 3988,67 lira olan paymahalli duvarların yapılması kapalı zarf usulüne ve yirmi gün müddetle müzakasaya konulmuştur. Müzakasaya heyeti fenniye mimari şubesinden ehliyet vesikası alanlar iştirak edebilirler. İhale 22/1/1933 pazar günü saat 14 te müessesede yapılacaktır. Müzakasaya iştirak edecekler teklif eyleyecekleri bedelin yüzde yedi buçuğu nisbette teminat akcesini makbuz veya mektup olarak vereceklerdir. Keşfi görmek ve sarnamesini almak için müdüriyete müracaat edilecektir. (6880)

Küçük haberler

* Danimarka sefaretî başkâtibi M. Fensmark dün Kopenhagtan şehrimize gelmiştir.

* Erzurum askeri hastanesi röntgen mütehasıs binbaşı Necmeddin B. Vıyanada kanserden tedavi edilmekte idi. Fakat tedavi için mezuniyetinin kâfi olmadığı Vıyanadan bildirilmiştir.

Hukuk talebe cemiyeti kongresi

Hukuk talebesi cemiyetinden: 13-1-1933 tarihinde müsadif cuma günü saat 14 te Sultan Ahmette Muallimler Birliğinde fevkalâde kongre akdedileceğinden bilumum âza arkadaşlarımızın teşrihleri ehemmiyetle rica olunur.

Acıklı bir ölüm

Çanakkale boğaziçi topçu kumandanı merhum Nurettin Paşanın baremi, rüsumet hukuk müşavirliği erkânından Ekrem Beyin validesi Hüsnüye Hanım dün gece rahmeti rahmana intikal etmiştir. Merhume üçyüz senelik bir İstanbul ailesinin son rükünlerinden hayırperver ve salih bir hanımdır. Allahtan gufran dileriz.

İRTİHAL

Şehit Selim Paşa kerimesi ve şehit Miralay Ahmet Vefik B. refikası salihât nisvandan Afet H. Ef. dün gece vefat etmiş ve merkez Ef. haritasında aile kabristanına defnedilmiştir. Mevlâ mahdumları müteakibe Binbaşı Nadir ve Afyonkarahisar Merkez Kumandanı Kaymakam Rifat Beylerle taallukatına sabri cemil ihisan buyursun.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harbiye mektebi ihtiyacı için 1000 kilo tahan helvası pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 12/1/1933 perşembe günü saat 11 de Tophanedeki Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyonunda hazır bulunmaları, (427) (146) 395

Kilo	2500	İspanak
	2500	Lâhana
	4000	Pırasa
	2000	Kereviz
	1500	Karnabahar

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için yukarıda yazılı beş kaleme sebze pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 12/1/1933 perşembe günü saat 11 de Tophanedeki Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyonunda hazır bulunmaları, (428) (147) 396

Dikim evi ihtiyacı için 800 metre çuha pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 14/1/1933 cumartesi günü saat 11 de Tophanedeki Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve umunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonunda hazır bulunmaları (432) (161)

İstanbul icra hâkimliğinden: Alınacak: E. Bivas ve şürekâsi şirketine 300 lira matlûbandan dolayı Ayaz Zade Nazmi ve Mamtumlari şirketine aleyhine vaki takip hukukuna edilmiş itiraz üzerine tetkik mercince bitirilen 300 liranın faizi nisazını masrafı nazarı dikkate alınmak üzere 16-11-1932 tarihinde gıyaben borçlu Ayaz Zade Nazmi ve mahtumları şirketi itirazını kat'iyen refine karar verilmiş ve mezkûr şirketin ilâh metgâhi meçhul bulunmuş olmaksızın tebliğ makama kaim olmak üzere keyfiyet on beş gün müddetle ilân olunur.

**İşlerinizin aksı
gitmesinden
doğan neşesizlik**

çalışmak hususundaki gayret ve inhimakinizi kesmemeli ailenizle beraber geçirdiğiniz kısa zamanlarda onların da neşesinin kaçmasına sebebiyet vermemelidir. ADALİN tabletleri kullanarak sinirlerinizi teskin ediniz. Bu suretle işlerinize daha iyi bakabileceğiniz daha neşeli bulunacaksınız ve daha çok çalışabileceksiniz! Sizinle temas edenler sizden daha fazla memnun kalacaklar herkes sizi daha ziyade sevecek ve teşebbüslerinizde daha ziyade muvaffak olacaksınız!

Adalin
tableti.

ECZANEDEN BEZİRETCİLERE ALINABİLİR.

İstanbul Belediyesi İlanları

Kadıköy Dairesinden: İbrahim Ağaya dökülmüş takriben 1500 araba çöp ile Mayıs 933 gagesine kadar dökülecek takriben 1850 araba çöp açık artırma ile satılacağından talip olanların 26/1/933 Perşembe günü saat 14 te Daire Encümenine müracaatları. (158)

İstanbul Ziraat Bankasından:

1470 numaralı zirai kredi kooperatifleri kanun ve resmî gazetesinin 25-10-930 tarihli ve 1630 numaralı nüshasında münteşir esas mukavelename ahkâmına tevfiқан teşkil edilen gayri mahdut mes'uliyetli köy (Dudullu - Çekme) zirai kredi kooperatifi bu kere İktisat vekâletince tasdik ve Üsküdar ikinci Noterliğince tescil edilmiş olmakla mezkûr kooperatifin resmen tesekkülü ilân olur. (157)

ANADOLU Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirkettir. Türkiye'nin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiye'nin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

Feshane ve Hereke BATTANİYELERİ

Safi yün, güzel
renkli, ucuz
ve dayanıklı

**Yerli
Mallar
Pazarı**

Böyle derin ve rahat bir uyku yalnız
Feshane ve Hereke battaniyeleri
altında nasip olur.

İstanbul'da: Bahçekapı'da
Beyoğlu'nda: İstiklâl caddesinde
Ankarada Çocuk sarayı caddesinde
Samsun'da: Bankalar caddesinde

HARO kalemli ile, her hangi başka bir kalemde daha kolay ve daha çabuk yazacak ve akıntılı 3-5 kopya yapabileceksiniz.

HARO kalemli, Hanim, Tüccar, Artist, Müstakim, Rosam velhasıl bütün yazanların makbul ve meşhur kalemidir. Ayrı zevatin pratik kalemidir.

Kabilî tebdilî cam uclu mürekkepli kalem, bir kurgun kalem süratle kâğıt üzerinde kayar. Cinsinin alâmeti mavi yuvardır.

Bedelli, beğendikten sonra tediye edilir.

1.50
T.L.

3 günlük tesrübe

Bütün Şark için umumî depozitleri:
N. de TOLEDO İstanbul, Sultanhamam, Hacı-
gato Han No. 35. Telefon: 20020.

241

3 üncü kolordu ilanları

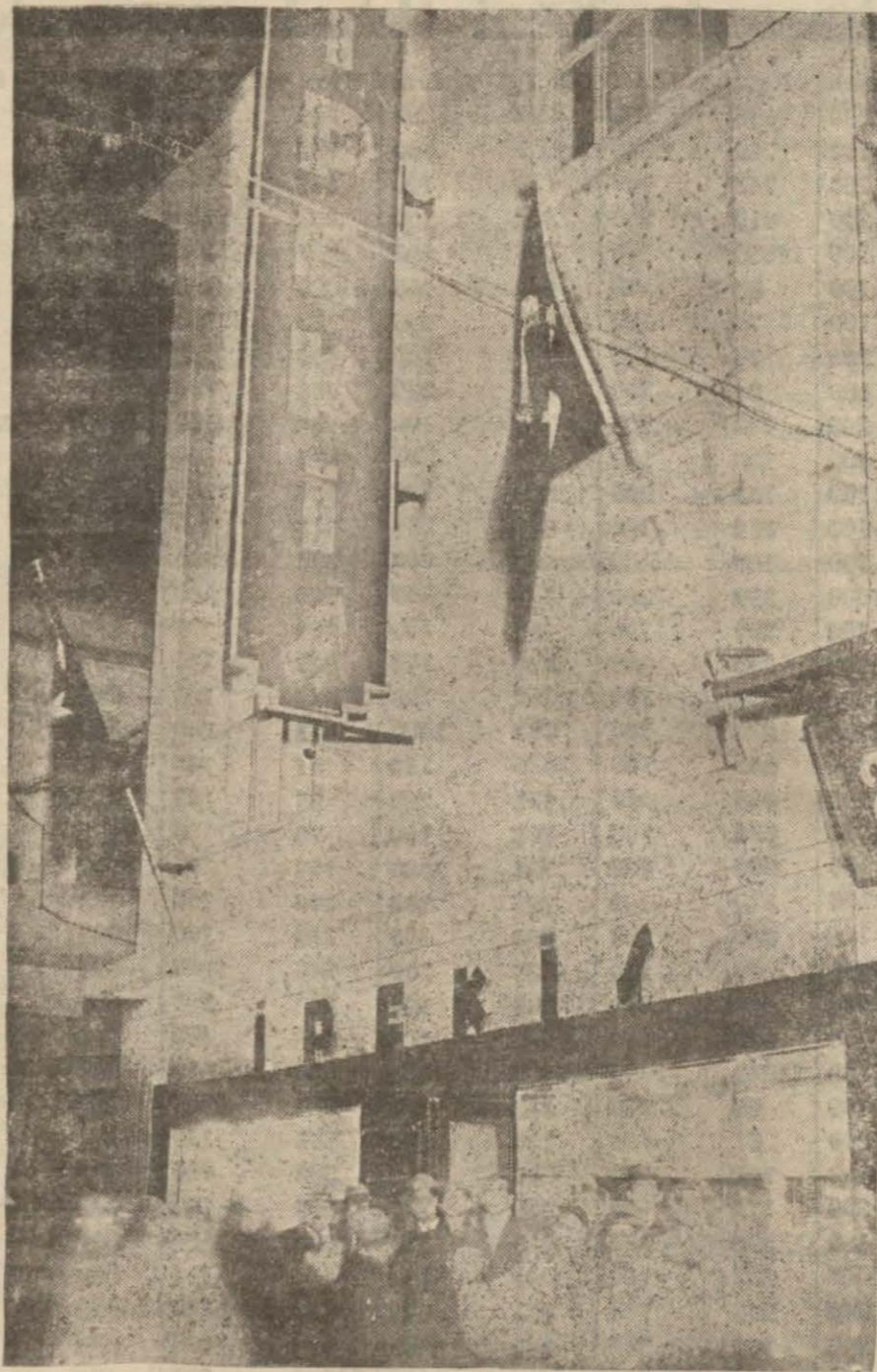
K. O. Kıt'at ve müessesati hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla satın alınacak olan (60,500) kilo saman hakkında talibi tarafından teklif edilen fiyat komisyonca pahalı görüldüğünden ihalesi 14/1/933 cumartesi günü saat 15 e talik edilmiştir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Sa. Al. Komisyonuna müracaatları. (10) (151) 399

Safranbolu'daki kıtaat ihtiyacı için satın alınacak 80,000 kilo un kapalı zarfla münakasa ya konulmuştur. İhalesi 1 Şubat 933 Çarşamba günü saat 14 tedir. Şartnamesini görmek için mahalli mezkûr Satmelma Komisyonuna müracaatları. (3004) (152)

Kayseride bulunan kıtaat ihtiyacı için 300,000 kilo ekmecek kapalı zarfla münakasa ya konulmuştur. İhalesi 4/2/933 cumartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasa ya iştirak için o gün vaktinden evvel Kayseride komisyon müracaatları. (3005) (163)

Bol, Fakat Tabii Işık!..

İpekli bir kumaşı tetkik ederken nazari dikkate alınacak mühim nokta budur

İPEKİŞ'in Sultanhamam'ında açılan İstanbul mağazasının elektrik tertibatı bu esasa göre yapılmıştır.

Burada gözleri kumaşların rengini ve nev'ini farketmeyecek derecede alan kuvvetli, ters hiç bir ışık yoktur.

KUVVET İÇİN

Emulsion SCOTT müstabzarının her damlasında, emisenin teşekkülü için muktezi tuzları ve uzviyetin faaliyeti için lâzımı gayri müfarik vitaminleri mevcuttur.

Her gün muntazaman bir kaç kaşık ahndıkta vücudu takviye ve nezleyi, öksürüğü ve bilhassa çocuk hastalıklarının önü alınmış olur.

O halde hakiki Emulsion Scott müstabzarını musirren isteyiniz.

EMULSION SCOTT

Karaağaç müessesatından:

Keşif bedeli 1494 lira 70 kuruş olan et satış salonu damındaki eternitlerin kaldırılarak oranın galvaniz oluklu sacıla örtülmesi kapalı zarf usulile ve yirmi gün müddetle münakasa ya konulmuştur. İhale 22-1-933 pazar günü saat 11 de müessesede yapılacaktır. İştirak edeceklerin belediye heyeti fenniyesinden alınmış ehliyet vesikası ve teklif edecekleri bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubunu teklif zarfına koyarak mezkûr günde müesseseye teslim eylemeleri ve keşif evrakını tetkik ve şartnameyi müdiriyyetten almaları lâzımdır. (6995) 286

Evkaf müdiriyyeti ilanları

Alemdağı civarında Evkafı mülhakadan Sofi Hayrettin çift liğinin tarihi tesliminden itibaren üç senelik icarı yeniden müzayedeye koulmuştur. Taliplerin 16-1-933 tarihine müsadir pazartesi günü saat on beşe kadar İstanbul Evkaf müdiriyyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaatları. (6796) 39

Kiralık Hane ve Dükkân

Beşiktaş Akararı Vakfiye İdaresinden:

Beşiktaşta Akaretlerde 95 numaralı hane ile 7, 11, 20, 28, 44 numaralı dükkânlar birer sene müddetle kiraya verileceğinden kânunuevvelin yirmi yedinci salı gününden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye vaz edilmiştir. Talip olanların kânunusininin on sekizinci çarşamba günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada müteveli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar İstanbul Evkaf Müdiriyyetinde İdare Encümenine müracaatları. (6830) 47

Öksürenlere Katran Hakkı Ekrem

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

A'pullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan ek-sik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, kilosu 36,75 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bil-cümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

**Adres: İstanbul,
Bahçekapı 4 üncü
Vakıf han 4 üncü
kat, Telgraf ad-
resi: İstanbul Şe-
ker - Telefon:**

24470-79

Çorum Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğünden:

31-10-932 tarihinde münakasa ya konulan 250 lira 95 kuruş bedelli Rontken cerrahi göz laboratuvar alâtile 1083 lira 45 kuruş bedeli muhammeneli eczayı kimyeviye talip zuhur etmediğinden münakasasının 31-12-932 tarihinden itibaren bir ay daha temdit edilmiştir. Müddeti hitamında ihalei kat'iyesi Çorum encümeni daimi kaleminde icra kılınacağından bu hususta tafsilât almak üzere Çorum ve İstanbul Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüklerine müracaatları ilân olunur. (6800) 40

Su deposu tamiri ilânı Karaağaç Müessesatından:

Keşif bedeli 2061 lira olan mezbaha su deposunun tamiri yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasa ya konulmuştur. İhale 25 Kânunusani 933 çarşamba günü saat 14 te müessesede yapılacaktır. Münakasaya iştirak edecekler teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesini makbuz veya mektup suretinde teklif mektuplarına leffedecekler ve bu işin ehli olduklarına dair Belediye Heyeti Fenniyesi betonarme şubesinden alacakları vesikayı mektuba koyacaklardır. Keşif evrakını görmek ve şartnameyi almak isteyenlerin müdiriyyete müracaatları lâzımdır. (6898) 230